Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2025)0075

Az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme – csalás elleni küzdelem – 2023. évi éves jelentés

Az Európai Parlament 2025. május 6-i állásfoglalása az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelméről – csalás elleni küzdelem – 2023. évi éves jelentés (2024/2083(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 310. cikkének (6) bekezdésére és 325. cikkének (5) bekezdésére,

– tekintettel a „35. éves jelentés az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelméről és a csalás elleni küzdelemről (2023)” című, 2024. július 25-i bizottsági jelentésre (COM(2024)0318) (2023. évi PIF-jelentés),

– tekintettel az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) 2023. évi jelentésére[1] és az OLAF Felügyelő Bizottságának 2023. évi éves jelentésére[2],

– tekintettel az Európai Ügyészség 2023. évi éves jelentésére, amelyet 2024. március 1-jén tettek közzé,

– tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[3] (a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet),

– tekintettel az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló, 2019. október 23-i (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelvre (visszaélést bejelentő személyek védelméről szóló

---

1 OLAF, „Az Európai Csalás Elleni Hivatal huszonnegyedik jelentése, 2023. január 1. 2023. december 31.”, 2023.
2 HL C, C/2024/5658, 2024.9.23., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5658/oj.
3 HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj.

irányelv)[1] és az annak végrehajtásáról és alkalmazásáról szóló, 2024. július 3-i bizottsági jelentésre (COM(2024)0269),

– tekintettel a „2023. évi jogállamisági jelentés – A jogállamiság helyzete az Európai Unióban” című, 2023. július 5-i bizottsági közleményre (COM(2023)0800) és az Európai Parlament „Jelentés a Bizottság 2023. évi jogállamisági jelentéséről” című, 2024. február 28-i állásfoglalására[2],

– tekintettel a Bizottság 2024. december 16-i döntésére, amely szerint nem szünteti meg az uniós költségvetésnek a jogállamisági elvek magyarországi megsértésével szembeni védelmét szolgáló intézkedésekről szóló, 2022. december 15-i (EU) 2022/2506 tanácsi végrehajtási határozat 2. cikke (2) bekezdésének alkalmazása következtében meghozott intézkedést;

– tekintettel az Európai Unió Bíróságának (EUB) a C-156/21.[3] és C-157/21.[4] sz. ügyekben 2022. február 16-án hozott ítéleteire, valamint az uniós költségvetésnek a jogállamisági elvek magyarországi megsértésével szembeni védelmét szolgáló intézkedésekről szóló, 2022. december 15-i (EU) 2022/2506 tanácsi végrehajtási határozatra, amelyek mindegyike a kondicionalitási rendeletre hivatkozik,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[5] (a költségvetési rendelet),

---

1 HL L 305., 2019.11.26., 17. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj.

2 HL C, C/2024/6743, 2024.11.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6743/oj.

3 A Bíróságnak a C-156/21. számú, Magyarország kontra Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa ügyben hozott ítélete (2022. február 16.), ECLI:EU:C:2022:97.

4 A Bíróságnak a C-157/21. számú, Lengyelország kontra Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa ügyben hozott ítélete (2022. február 16.), ECLI:EU:C:2022:98.

5 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

– tekintettel az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1624 rendeletére[1], (EU) 2024/1620 rendeletére[2] és (EU) 2024/1640 irányelvére[3], amelyek mindegyikét 2024. május 31-én fogadták el, és amelyek mindegyike a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzésére vonatkozik, többek között a Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Hatóság létrehozása révén,

– tekintettel az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló, 2017. július 5-i (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelvre[4] (PIF-irányelv),

– tekintettel a Bizottságnak az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló, 2017. július 5-i (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtásáról szóló, 2022. szeptember 16-i jelentésére (COM(2022)0466),

– tekintettel az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló, 2019. október 23-i (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtásáról és alkalmazásáról szóló, 2024. július 3-i bizottsági jelentésre (COM(2024)0269),

– tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1060 európai parlamenti és

---

1 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1624 rendelete (2024. május 31.) a pénzügyi rendszer pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről (HL L, 2024/1624, 2024.6.19., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj).

2 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1620 rendelete (2024. május 31.) a Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Hatóság létrehozásáról, valamint az 1093/2010/EU, az 1094/2010/EU és az 1095/2010/EU rendelet módosításáról (HL L, 2024/1620, 2024.6.19., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj).

3 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1640 irányelve (2024. május 31.) a pénzügyi rendszer pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzése érdekében a tagállamok által létrehozandó mechanizmusokról, az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról, és az (EU) 2015/849 irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1640, 2024.6.19., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj).

4 HL L 198., 2017.7.28., 29. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj.

tanácsi rendeletre[1] (a továbbiakban: a közös rendelkezésekről szóló rendelet),

– tekintettel a „2024. évi jogállamisági jelentés – A jogállamiság helyzete az Európai Unióban” című, 2024. július 24-i bizottsági közleményre (COM(2024)0800),

– tekintettel a „Strengthening the fight against organised crime: Assessing the legislative framework” [A szervezett bűnözés elleni küzdelem megerősítése: A jogszabályi keret értékelése] című, 2022 decemberében közzétett tanulmányra[2],

– tekintettel „Strengthening the fight against corruption: Assessing the legislative and policy framework” [A korrupció elleni küzdelem megerősítése: A szakpolitikai és jogszabályi keret értékelése] című, 2023 januárjában közzétett tanulmányra[3],

– tekintettel „A tagállamok által a rendszereiknek az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről szóló, 2017. október 12-i (EU) 2017/1939 tanácsi rendelethez való hozzáigazítása érdekében elfogadott intézkedések megfelelőségértékelése” című tanulmányra és annak meghosszabbítására, amelyeket 2023 decemberében tettek közzé[4],

– tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a korrupció elleni küzdelemről szóló, 2023. május 3-i közös közleményét (JOIN(2023)0012), valamint a korrupció elleni küzdelemről, a 2003/568/IB tanácsi kerethatározat és az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló egyezmény felváltásáról, valamint az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló, 2023. május 3-i bizottsági javaslatra (COM(2023)0234).

– tekintettel az Europol és az OLAF „A Next Generation EU (NGEU) Alapot fenyegető veszélyek értékelése” című, 2023. június 6-i közös jelentésére,

---

1 HL L 231., 2021.6.30., 159. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.

2 Európai Bizottság, Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság, Blondes, E., Disley, E., Hulme, S. és mtsai., „Strengthening the fight against organised crime – Assessing the legislative framework” című tanulmány, az Európai Unió Kiadóhivatala, 2022. december.

3 Európai Bizottság, Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság: EY és RAND Europe az Európai Bizottság megbízásából, 2023. január.

4 Európai Bizottság, Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság, Tipik and Spark Legal and Policy Consulting az Európai Bizottság megbízásából, 2023. szeptember.

– tekintettel az európai ombudsman által közzétett, a 2022. február 24-én megnyitott SI/6/2021/PVV ügyhöz kapcsolódó, „Záró feljegyzés a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz átláthatóságára és elszámoltathatóságára vonatkozó stratégiai kezdeményezésről” című, 2023. szeptember 12-i dokumentumra,

– tekintettel az Európai Számvevőszék (Számvevőszék) „2023. évi tevékenységeink” című, 2024. október 9-én közzétett jelentésére,

– tekintettel a Számvevőszék 2023. július 6-i 04/2023. számú, „Az uniós források kezelésének digitalizálása” című áttekintésére,

– tekintettel „A polgárok korrupcióhoz való hozzáállása az EU-ban 2023-ban” című, az Eurobarométer 534. sz. tematikus felmérésére[1],

– tekintettel a Számvevőszék 2023. március 13-i 06/2023. számú, „Összeférhetetlenség az uniós kohéziós és mezőgazdasági kiadások terén – Létezik egy keretrendszer, de az átláthatósági és felderítési intézkedések még nem tökéletesek” című különjelentésére,

– tekintettel a csalás elleni uniós program létrehozásáról és a 250/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. április 29-i (EU) 2021/785 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2],

– tekintettel „Az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelméről – Csalás elleni küzdelem – 2022. évi éves jelentés” című, 2024. január 18-i állásfoglalására[3],

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0049/2025),

A. mivel az EUMSZ 325. cikkének (5) bekezdésében foglalt kötelezettséggel összhangban a Bizottság a tagállamokkal együttműködve évente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az e cikk végrehajtása érdekében megtett intézkedésekről (az úgynevezett PIF-jelentések);

B. mivel a PIF-jelentések főként a tagállamok által szolgáltatott információkon alapulnak, beleértve a szabálytalanságkezelő rendszeren (IMS) keresztül feltárt szabálytalanságokra és csalásokra

---

1 A Bizottság Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóságának (DG HOME) kérésére végzett és a Bizottság Kommunikációs Főigazgatósága által koordinált felmérés.

2 HL L 172., 2021.5.17., 110. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/785/oj.

3 HL C, C/2024/5730, 2024.10.17., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5730/oj.

vonatkozó adatokat, valamint a Bizottság számviteli rendszeréből (ABAC) kinyert adatokat;

C. mivel az EU pénzügyi érdekeinek uniós szintű védelmét célzó hatékony intézkedéseket az egyes tagállamok sajátos helyzetének adatalapú ismerete alapján kell végrehajtani, különösen az összetett bűnözői tevékenységgel kapcsolatos esetekben;

D. mivel a feltárt és bejelentett szabálytalanságok száma az e téren elkövetett jogellenes tevékenységek elleni tagállami erőfeszítések eredményeit mutatja, és nem értelmezendő önmagában olyan értékként, amely pontosan jelzi a tagállamokban előforduló csalások és helytelen kezelések mértékét;

E. mivel a szabálytalanságok előfordulása, feltárása és a jelentéstételi szint közötti összefüggések szélesebb körű átfogó értékelést tesznek szükségessé;

F. mivel a közpénzekkel való hatékony és eredményes gazdálkodásnak és az EU pénzügyi érdekeinek valamennyi uniós szakpolitikában történő védelmének kulcsfontosságúnak kell lennie a polgárok bizalmának növeléséhez az adófizetők pénzének megfelelő és hatékony felhasználásának biztosítása révén;

G. mivel a héabevétel-kiesés szisztematikus csökkentése megerősítené az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, fokozná az adózás méltányosságát és az adórendszerekbe vetett bizalmat, hozzájárulna az államháztartások fenntarthatóságához, és támogatná a tagállamok közötti gazdasági kohéziót, különösen költségvetési nyomás idején;

H. mivel az uniós költségvetés védelme több különböző szintű szereplőt érint, akik csak a csalás elleni struktúrán[1] belüli kapcsolatok és koordináció strukturált hálózatán keresztül tudják teljesíteni megbízatásukat;

I. mivel a tagállamok jogi és adminisztratív rendszereinek sokféleségével és digitalizációjuk eltérő szintjével foglalkozni kell egységesebb, interoperábilis és összehasonlítható adminisztratív és jelentéstételi rendszerek létrehozásával az EU-ban a csalás, a korrupció, a szabálytalanságok és egyéb jogsértések megelőzése és az ellenük való küzdelem érdekében;

J. mivel uniós és tagállami szinten egyaránt ösztönözni kell az közigazgatási vizsgálatokat végző és a bűnügyi nyomozásokat folytató hatóságok közötti szilárd együttműködést;

---

[1] OLAF, EPPO, Europol, Eurojust, a Bizottság, a Számvevőszék, a Pénzmosás Elleni Hatóság (AMLA), az Európai Beruházási Bank (EBB), valamint tagállami hatóságok és a csalás elleni koordinációs szolgálatok (AFCOS).

K. mivel a korai felismerési és kizárási rendszer (EDES) és az ARACHNE hatékony eszközök az uniós költségvetés védelmére a magánszereplők által elkövetett fizetésképtelenség, gondatlanság, csalás vagy szabálytalanság kockázataival szemben az EDES esetében, az ARACHNE esetében pedig adatbányászati és kockázatértékelési megközelítés révén;

L. mivel az EU-ban működő bűnözői hálózatok teljes mértékben kihasználják az élvonalbeli információs technológiák teljes skáláját, beleértve a mesterséges intelligenciát (MI) is, hogy megkönnyítsék bűnözői tevékenységeiket, ami még összetettebb fenyegetést jelent az uniós költségvetésre nézve, és új kihívást a bűnüldözés számára, és megköveteli a csalás elleni struktúrától, hogy gyorsítsa fel az MI csalás elleni küzdelemben való felhasználását;

M. mivel az Unió alapját képező értékek és az alapvető jogok tiszteletben tartása, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának való megfelelés az uniós finanszírozáshoz való hozzáférés előfeltétele;

N. mivel a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszer az összes uniós forráshoz való hozzáférés előfeltételeként a teljes uniós költségvetésre vonatkozik, és lehetővé teszi intézkedések meghozatalát a jogállamiság elveinek minden olyan megsértése esetén, amely érinti vagy veszélyezteti az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást és az Unió pénzügyi érdekeit;

O. mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet[1] (RRF-rendelet) 22. cikke az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz;

Általános megjegyzések a PIF-jelentésekről és a főbb fenyegetésekről

1. üdvözli a 2023. évi PIF-jelentést és annak a vonatkozó megállapításokról szóló elemzését, és támogatja annak ajánlásait;

2. osztja azt a nézetet, hogy az Unió pénzügyi érdekeinek hatékony védelme megköveteli a digitalizáció felgyorsítását, amely megkönnyíti a tudásmegosztást, az adatokhoz való hozzáférést és az adatfeldolgozást, és amely javítaná az átfogó csalás elleni struktúra irányítását; fenntartja, hogy mind az uniós, mind a nemzeti hatóságoknak fokozniuk kell a digitális eszközök használatát az együttműködés megkönnyítése érdekében;

---

[1] HL L 57., 2021.2.18., 17. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

3. megismétli, hogy a csalás elleni struktúra számos alkotóeleme tevékenységeinek mérhetőbb és eredményorientáltabb irányítása kulcsfontosságú az Unió pénzügyi érdekeinek hatékony védelméhez és a csalás elleni struktúra hatékonyságának értékeléséhez egyaránt;

4. emlékeztet arra, hogy alapvető fontosságú a mind uniós, mind tagállami szinten vizsgálatokat végző közigazgatási és igazságügyi hatóságok közötti szilárd együttműködés; ismételten aggodalmát fejezi ki a még mindig nem ideális helyzet miatt, különösen a feltételezett csalások és szabálytalanságok felderítése és bejelentése, valamint azok nyomon követése tekintetében, amelyekben jelentős különbségek vannak a tagállamok között; ezért arra ösztönzi a tagállamokat, hogy alkalmazzanak proaktív megközelítést az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében, fokozzák a nemzeti hatóságaik közötti, valamint az uniós szervekkel és ügynökségekkel folytatott információcserét, többek között a felmerülő kockázatok és csalási tendenciák időben történő azonosítása és kezelése érdekében; hangsúlyozza, hogy a csalás elleni küzdelem holisztikus és átfogó megközelítést igényel, amely a csalás elleni küzdelem ciklusának valamennyi szakaszára kiterjed, és jól tükrözi az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét szolgáló számos, egymással összekapcsolt és egymástól kölcsönösen függő szereplőt és folyamatot;

5. megállapítja, hogy az illetékes uniós és nemzeti hatóságok által bejelentett csalások és szabálytalanságok teljes száma – összesen 13 563 – 2023-ban jelentősen (9%-kal) emelkedett a 2022. évi 12 455-höz képest; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ez minden idők legmagasabb szintje és folytatja az elmúlt 5 évben tapasztalt növekvő tendenciát; megjegyzi továbbá, hogy az ezekkel az ügyekkel kapcsolatos teljes finanszírozás 2023-ban (1,90 milliárd EUR) jóval magasabb volt, mint 2022-ben (1,77 milliárd EUR), ami 7,3%-os növekedést jelent; elismeri, hogy számos program többéves végrehajtási ciklusa az ötéves átlagon alapuló összehasonlításokat megfelelőbbé teszi, mint az egymást követő évek összehasonlítását a valós idejű helyzetek azonosítása, valamint a tendenciák és mintázatok megbízható elemzésének elvégzése érdekében; ennek megfelelően nagyra értékeli, hogy a 2023. évi PIF-jelentés a 2019–2023-as időszak eredményeire hivatkozik; megjegyzi, hogy a szabálytalanságok számában és a pozitív eredményeket nem hozó finanszírozás terén megfigyelhető növekedés rávilágít arra, hogy a költségvetéseket össze kell hangolni az illetékes intézmények teljesítménymutatóival;

6. aggodalmát fejezi ki a 2023. évi PIF-jelentés többéves elemzésében bemutatott átfogó forgatókönyv miatt; hangsúlyozza, hogy a jelenlegi helyzet indokolja a megfelelő források hatékonyabb felhasználása és hatékonyabb felhasználása érdekében tett erőfeszítéseket, ami jobb irányítást és együttműködést tesz szükségessé; hangsúlyozza, hogy a csalás, a korrupció, valamint a demokrácia, az igazságszolgáltatás és

a jogállamiság megsértése szorosan összefügg egymással, és azokat nem lehet külön-külön kezelni; felhívja a költségvetésért, a csalásért és a közigazgatásért, valamint a demokráciáért, a jogérvényesülésért és a jogállamiságért felelős biztosokat, hogy szorosan és haladéktalanul működjenek együtt a csalás elleni struktúra intézkedéseinek és eredményeinek mérhetőbbé és kézzelfoghatóbbá tételére irányuló kezdeményezések elindításában, és nyújtsák be azokat a Parlamentnek, összhangban a megerősítő meghallgatásokon tett kötelezettségvállalással; javasolja, hogy hozzanak létre erősebb szinergiákat a Bizottság Költségvetési Főigazgatósága és a Bizottság más, a jogállamisággal és más uniós értékek védelmével foglalkozó főigazgatóságai, különösen a Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság, a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága és a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság között annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi szervezeti egység együtt, ne pedig elszigetelten dolgozzon e rendszerszintű kihívások hatékonyabb kezelése érdekében;

7. megismétli, hogy holisztikus megközelítésre van szükség a PIF-jelentésekben, amelyeket a csalás elleni struktúra irányítási eszközének is tekintenek, annak érdekében, hogy átfogó áttekintést nyújtsanak az összes érintett szereplő közötti szinergiákról, azonosítsák a bevált gyakorlatokat és kezeljék a hiányosságokat; tudatában van annak, hogy – amint azt a 2023. évi PIF-jelentés is hangsúlyozza – az Unió pénzügyi érdekeinek csalással, szabálytalanságokkal és egyéb jogellenes tevékenységekkel szembeni operatív védelmével a nemzeti hatóságokat, az OLAF-ot és az Európai Ügyészséget bízták meg, és üdvözli, hogy az OLAF és az Európai Ügyészség megállapításait beépítették a 2023. évi PIF-jelentésbe; kéri a csalás elleni struktúra elemei közötti kölcsönhatás mélyrehatóbb elemzését, valamint a csalások és szabálytalanságok csökkentése érdekében az illetékes intézmények hatékonyságának növelését célzó intézkedések bevezetését; szorgalmazza e holisztikus megközelítés további javítását azzal a céllal, hogy világosabb, teljesebb és konkrétabb képet adjon az Unió pénzügyi érdekei védelmének általános helyzetéről, és magában foglalja a csalás elleni fellépés egészét nemzeti és uniós szinten egyaránt;

8. üdvözli az OLAF vizsgálati teljesítményét, különösen a kiadott ajánlások számának növekedését (309, szemben a 2022. évi 275-tel) és a pénzügyi helyreállításra ajánlott teljes összeget (1 043,8 millió EUR, szemben a 2022. évi 426,8 millió EUR-val), szemben a megnyitott (2023-ban 190, 2022-ben 192) és lezárt (2023-ban 265, 2022-ben 256) ügyek stabil számával; rámutat különösen arra, hogy a 2019–2023-as időszakban a potenciálisan csalárdként azonosított és a közvetlen irányítás keretében kifizetett kiadásokhoz kapcsolódó szabálytalanságok több mint 88%-át az OLAF vizsgálatait követően tárták fel; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a vizsgálatok hosszú időtartama negatív hatással lehet a korrekciós intézkedések ebből következő késői elindítására; ismételten kéri, hogy kapjon átfogó és

kellően részletes számadatokat az OLAF által kiadott pénzügyi ajánlások alapján a Bizottság által ténylegesen visszafizettetett összegekről; felhívja a Bizottságot, hogy a következő PIF-jelentésekbe foglaljon bele az OLAF-ról szóló ad hoc szakaszokat is annak érdekében, hogy részletesebb elemzést és jelentéstételt dolgozzon ki tevékenységeiről és az elvégzett pénzügyi visszafizettetésekről;

9. üdvözli, hogy a 2021 júniusa óta operatív tevékenységet folytató Európai Ügyészség fejlesztette és fokozta tevékenységeit, ami jól tükröződik a megindított vizsgálatok számában (1 371, szemben a 2022. évi 865-tel), a jelenleg folyamatban lévő összes vizsgálat (1 927, szemben a 2022. évi 1 117-tel) és a vádemelések számában (139, szemben a 2022. évi 87-tel); nagyra értékeli az EPPO jelentéstételének részletességét, amely számos tendenciáról és a részt vevő tagállamok helyzetéről nyújt releváns információkat; kéri, hogy növeljék az Európai Ügyészség hatékonyságát, aminek nemcsak a vizsgálatok számában, hanem a behajtott összegekben is tükröződnie kell;

10. hangsúlyozza, hogy az uniós szervek hozzáadott értéket képviselnek az Unió pénzügyi érdekeinek védelme és a csalás, különösen a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelem terén, ahogy azt az Európai Ügyészség és az OLAF 2023. évi műveleti eredményei is mutatják; ismét kéri, hogy a csalás elleni küzdelemben érintett valamennyi uniós szerv számára biztosítsanak elegendő erőforrást, és ennek kapcsán emlékezteti a Bizottságot és a Tanácsot, hogy a vizsgálatra és csalás elleni fellépésre költött minden euró visszakerül az uniós költségvetésbe;

11. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Ügyészség által bejelentett héacsalás jelentős pénzügyi vesztesége káros hatással van a tagállamok nemzeti költségvetésére, ugyanakkor az egységes piacon veszélyezteti a méltányos adóztatást és a vállalkozások közötti tisztességes versenyt; hangsúlyozza, hogy a héa az Unió költségvetése számára is fontos forrás; úgy véli, hogy az Európai Ügyészség tevékenységei pénzügyi hatásának számszerűsítése során helyénvaló figyelembe venni az Unió saját forrásainak rendszerére vonatkozó mögöttes rendelkezések összetettségét[1]; rámutat a helyreállítási és rezilienciaépítési programokkal kapcsolatos vizsgálatok számára (233) és a becsült pénzügyi veszteségre (1,86 milliárd EUR); ezért megfelelő intézkedéseket szorgalmaz nemzeti és uniós szinten egyaránt;

---

[1] A Tanács (EU, Euratom) 2020/2053 határozata (2020. december 14.) az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 424., 2020.12.15., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj).

12. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki és hajtson végre olyan megoldásokat, amelyek lehetővé teszik az OLAF ajánlásainak és az Európai Ügyészség büntetőeljárásainak nyomon követését, azok elemzését és a fellépéseik által az uniós költségvetés védelmére gyakorolt tényleges hatás mérhetőségét mind a helytelenül kezelt pénzeszközök, mind a be nem szedett források visszafizettetése tekintetében, azzal a céllal, hogy további indokolást nyújtsanak az eredményorientált szakpolitikai döntéshozatalhoz; kéri a Bizottságot, hogy tájékoztassa a Parlamentet az Európai Ügyészség büntetőeljárásainak eredményeiről;

13. kijelenti, hogy a kommunikáció és az átláthatóság elengedhetetlen a csalás és a korrupció kezeléséhez; hangsúlyozza a civil társadalom, a média és az oknyomozó újságírás bevonásának fontosságát a tudatosság növelése érdekében; hangsúlyozza, hogy a média és az oknyomozó újságírás központi szerepet tölt be a csalás, a korrupció, az összeférhetetlenség és a pénzeszközök egyéb hűtlen kezelése elleni küzdelemben; úgy véli, hogy a média politikai nyomással és befolyással szembeni védelme elengedhetetlen a függetlenségének védelme, a demokrácia őreként betöltött szerepe és a közpénzekkel való hatékony és eredményes gazdálkodás szempontjából;

14. hangsúlyozza, hogy az átláthatóság fontos szerepet játszik a közpénzek kezelésében; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a pénzeszközök felhasználása terén a lehető legnagyobb átláthatóságra törekedjenek, többek között a végső kedvezményezettekre vonatkozó információk tekintetében;

15. hangsúlyozza a hatóságok szerepének fontosságát a csalással szembeni zéró tolerancia kultúrájának előmozdításában, és kijelenti, hogy a kommunikáció és az átláthatóság elengedhetetlen a csalás és a korrupció kezeléséhez; hangsúlyozza a civil társadalom, a magánszektor, a média és az oknyomozó újságírás bevonásának fontosságát a tudatosság növelése érdekében; ösztönzi a Bizottságot, hogy az uniós alapvető jogokkal és a jogállamisággal összhangban nyújtson támogatást ezeknek az érintett szereplőknek képzési programok, finanszírozás és bármely más olyan intézkedés formájában, amely szükséges a külső befolyástól, valamint a jogellenes állami megfigyeléstől, megfélemlítéstől és legitimitásuk aláásására irányuló kísérletektől való függetlenségük biztosításához; felkéri a Bizottságot, hogy indítson uniós szintű figyelemfelkeltő kampányt az uniós finanszírozású projekteket érintő csalási ügyekkel kapcsolatos álhírek, félretájékoztatás és mélykamu tartalmak kockázatairól;

16. aggodalmát fejezi ki az Európai Ügyészség és az Europol arra vonatkozó egyértelmű figyelmeztetése miatt, hogy a határokon átnyúló csalások legrelevánsabb esetei mögött egyre több szervezett bűnözői csoport van jelen; megjegyzi, hogy az Európai Ügyészség éves jelentése a PIF-re összpontosító bűnszervezeteket érintő, 2023

végéig folytatott aktív nyomozások során 209 vizsgált bűncselekményt jelez; megérti, hogy a szervezett bűnözés jelentős mértékben érinti az uniós forrásokat, és hogy az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalások mértéke – különösen a költségvetés bevételi oldalán – csak a komoly bűnszervezetek erőteljes részvételével magyarázható; tudatában van annak, hogy a jelenlegi elemzési és jelentéstételi eszközök nem teszik lehetővé a meglévő intézkedések és szakpolitikák hatékonyságának vagy hiányosságainak megfelelő számszerűsítését; felszólítja az Európai Bizottságot, hogy mielőbb hozzon meg minden szükséges intézkedést az elemzési és jelentéstételi kérdés megoldására;

17. úgy véli, hogy a nemzeti jogszabályok számos tagállamon belüli hatékony átültetésének és a nemzeti jogszabályok harmonizálásának hiánya lehetőséget kínál a bűnszervezetek számára arra, hogy az Unió pénzügyi érdekeit érintő területeken számos jogellenes, határokon átnyúló tevékenységet folytassanak; megismétli ezért a szervezett bűnözés elleni küzdelemről szóló 2008/841/IB tanácsi kerethatározat[1] a felülvizsgálatára és a szervezett bűnözés új közös fogalommeghatározásának bevezetésére irányuló korábbi felhívásait, figyelembe véve különösen a korrupció, az erőszak, a fenyegetés vagy a megfélemlítés gazdasági tevékenységek feletti ellenőrzés vagy közbeszerzések megszerzése érdekében történő alkalmazását;

18. rámutat „A polgárok korrupcióhoz való hozzáállása az EU-ban 2023-ban” című 2023. évi Eurobarométer felmérés eredményeire, amelyek azt mutatják, hogy a korrupció komoly aggodalomra ad okot az uniós polgárok és vállalkozások számára az EU-ban; fenntartja, hogy a magas szintű – többek között az uniós intézményeken belüli – korrupció nemcsak az Unió pénzügyi érdekeit és az uniós gazdaság egészét érinti, hanem alááshatja a polgároknak az uniós és tagállami demokratikus intézményekbe vetett bizalmát; hangsúlyozza, hogy a bűnszervezetek egyre gyakrabban használják a korrupciót a közigazgatásba való beszivárgásra és gazdasági előnyök szerzésére;

19. rámutat arra, hogy a korrupciós ügyekkel kapcsolatban az Európai Ügyészség 2023 végéig 131 vizsgált bűncselekményről számolt be (2022-ben 87 ügy volt), és hogy a 2019–2023-as években 11 ország 65 ügyet jelentett be a Bizottságnak a szabálytalanságkezelő rendszeren (IMS) keresztül[2], és hogy az ilyen ügyekhez kapcsolódó bejelentett szabálytalan összegek mintegy 50,5 millió EUR-t tesznek ki; kéri a Bizottságot, hogy kérje fel az Európai Ügyészséget a Parlament arról való tájékoztatására, hogy ebből az 50,5 millió EUR-ból mennyit fizettettek vissza;

---

1 HL L 300., 2008.11.11., 42. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/841/oj.

2 A tagállamokban feltárt csalárd és nem csalárd szabálytalanságok bejelentésére kifejlesztett és 35 ország által használt elektronikus rendszer.

20. elismeri, hogy a tagállamokban érvényben vannak korrupcióellenes stratégiák; felszólít e stratégiák értékelésére és időszakos felülvizsgálatára; hangsúlyozza a korrupció elleni küzdelemmel kapcsolatos országspecifikus ajánlások figyelembevételének és teljes körű végrehajtásának fontosságát;

21. elismeri a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megelőzze és kezelje az összeférhetetlenség eseteit az uniós pénzügyi erőforrások kezelése során; megjegyzi, hogy a 2019–2023-as időszakban az IMS-en keresztül 419, összeférhetetlenséggel kapcsolatos esetet jelentettek (2018 és 2022 között 375 esetet), összesen mintegy 112 millió EUR értékben; hangsúlyozza, hogy a Számvevőszék ellenőrzési munkája során jelezte[1], hogy az összeférhetetlenséggel kapcsolatos információk fő forrása az IMS, és hogy az IMS-ben rögzített adatok mennyisége és minősége tagállamonként eltérő; hangsúlyozza, hogy amennyiben a tagállamok egy szélesebb körű csalási ügyben csekély jelentőségű elemnek tekintik az összeférhetetlenséget, nem jelentenek be ilyen, például összeférhetetlenséggel kapcsolatos eseteket; felhívja a Bizottságot, hogy fogadja el a szükséges kezdeményezéseket a fenti helyzetek IMS-ben történő következetes és kellően részletes jelentésének biztosításához; kéri, hogy az összeférhetetlenségre vonatkozó rendelkezéseket olyan módon alkalmazzák, ami az biztosítja a jogbiztonságot, azok a kockázatok egyértelmű és arányos értékelésén alapuljanak, és tegyék lehetővé az illetékes hatóságok általi gyakorlati alkalmazást;

Bevételek

22. megállapítja, hogy 2023-ban a tradicionális saját forrásokkal (TOR) kapcsolatos csalárd és nem csalárd szabálytalanságok teljes száma (5 118, szemben a 2022. évi 4 661-gyel) 10%-kal volt magasabb, mint az ötéves átlag (2019–2023), de az összeg 12%-kal, 478 millió EUR-ra csökkent (a 2022. évi 783 millió EUR-hoz képest); sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy bár az adatok azt mutatják, hogy javult a visszafizettetés a nem csalárd esetekben (82%), a csalárd ügyek visszafizettetési aránya változatlan, 25%-os, ami még mindig alacsony és egyenlőtlenül oszlik meg a tagállamok között;

23. rámutat arra, hogy 2023-ban a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a tagállamok által hozzá benyújtott, az új leírásokkal kapcsolatos jelentések közül csak öt esetében igazolták kielégítő módon, hogy a

---

[1] A Számvevőszék „Az uniós kiadásokat érintő csalások elleni küzdelem” című, 2019. január 10-i 01/2019. sz. különjelentésének 23–28. bekezdése, „A csalások kezelése az uniós kohéziós kiadások terén” című,2019. május 16-i 06/2019. sz. különjelentésének 47–57. bekezdése, valamint az „Összeférhetetlenség az uniós kohéziós és mezőgazdasági kiadások terén – Létezik egy keretrendszer, de az átláthatósági és felderítési intézkedések még nem tökéletesek” című, 2023. március 13-i 06/2023. sz. különjelentésének 80. bekezdése.

tradicionális saját forrásokat a szóban forgó tagállamoknak nem betudható okok miatt veszítették el, és hogy ez utóbbiak pénzügyileg nem voltak felelősek a veszteségért; ezzel szemben megjegyzi, hogy 81 esetben, amelyek közel 69 millió EUR-t tettek ki, a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a tagállamok nem bizonyították kielégítően, hogy a tradicionális saját források a nekik fel nem róható okok miatt vesztek el, és ezért pénzügyileg felelősek a veszteségért; ezért arra a következtetésre jut, hogy van még mit javítani a tradicionális saját források tagállamok általi beszedése terén;

24. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a tagállamok ellássák a tradicionális saját források beszedésével kapcsolatos feladataikat, annak biztosítása érdekében, hogy az uniós kiadások finanszírozásának terhe méltányosan oszoljon el a tagállamok között, valamint továbbra is egyenlő versenyfeltételeket biztosítsanak az egységes piac gazdasági szereplői számára; kéri a tagállamokat, hogy az uniós költségvetés rendelkezésére bocsátott tradicionális saját források összegének növelése érdekében fokozzák a nemzeti közigazgatásaik által a helyreállítás terén végzett tevékenységek hatékonyságának javítására irányuló erőfeszítéseiket, miután feltárják a héához kapcsolódó szabálytalanságokat és csalásokat; elismeri, hogy a héabevétel-kiesés nemcsak az adócsaláshoz és -kijátszáshoz kapcsolódik, hanem a fizetésképtelenség, a csődök, az adminisztratív hibák és a jogi adóoptimalizálás miatt elveszett héára is kiterjed; úgy véli azonban, hogy a héacsalás, például az „eltűnő kereskedő” révén elkövetett, Közösségen belüli csalás érdemben hozzájárul a héaszabályok be nem tartásához, és megismétli arra irányuló felhívását, hogy a kérdést digitális eszközökkel, a héaszabályok csalásbiztossá tételével, valamint a nemzeti adóhatóságok és az illetékes uniós vizsgálati szervek közötti szorosabb együttműködéssel kezeljék;

25. elismeri az OLAF-fal, az Európai Ügyészséggel és az Eurofisc-kel való együttműködésre vonatkozó jelenlegi jogi keretet; felhívja a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel a jelenlegi jogi keret felülvizsgálatának folyamatát annak érdekében, hogy egyértelmű jogalapot biztosítson az Eurofisc és az Európai Ügyészség közötti közvetlen együttműködéshez; ösztönzi az OLAF-ot, hogy maximalizálja a kölcsönös igazgatási segítségnyújtási gyakorlatok által kínált lehetőségeket a vámcsalások és a kapcsolódó héacsalások felderítésére és azonosítására, valamint arra, hogy az ilyen eseteket haladéktalanul jelentse az Európai Ügyészségnek; hangsúlyozza, hogy 2023-ban az Európai Ügyészség az aktív ügyek mintegy 20%-ában (873 ügy) azonosított héacsalást, ami a nem közbeszerzési kiadásokkal kapcsolatos csalást követően a második leggyakoribb bűncselekménytípus; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a szervezett bűnözői csoportok egyre nagyobb mértékben vesznek részt a héacsalási műveletekben, valamint az ilyen típusú csalás és más típusú nagyon súlyos bűncselekmények, például a pénzmosás között azonosított kapcsolatok miatt;

26. megismétli a Bizottsághoz intézett felhívását, hogy vizsgálja felül a PIF-irányelvben meghatározott 10 millió EUR-s küszöbértéket, amely jelentős hatással van az Európai Ügyészség héacsalási ügyekben folytatott tevékenységeire; fenntartja, hogy az e küszöbérték kiszámítására szolgáló módszerek eltérő értelmezése miatt a helyzet nem egyértelmű; hangsúlyozza, hogy a jelenlegi küszöbérték korlátozza az elrettentést, és lehetővé teszi az elkövetők számára, hogy a leggyengébb joghatóságot keressék az Európai Ügyészség beavatkozásának mellőzésére; úgy véli, hogy a PIF-irányelv felülvizsgálatának vagy el kell törölnie a küszöbértéket, vagy lényegesen csökkentenie kell azt; felhívja a Bizottságot, hogy időközben nyújtson megfelelő iránymutatást a PIF-irányelv módosítását megelőző esetek számítási módszerére vonatkozóan;

27. megjegyzi, hogy a héabevétel-kiesésre vonatkozó lebontott regionális és ágazati adatok hiánya megakadályozza az adócsalás és adókijátszás kockázatának leginkább kitett területek azonosítását; felhívja a Bizottságot, hogy vezessen be egy harmonizált rendszert a héabevétel-kiesés mérésére, amely területi és ágazati dimenziókat is magában foglal, lehetővé téve ezáltal olyan csalás elleni stratégiák kidolgozását, amelyek szilárdabb bizonyítékokon alapulnak és célzottabbak;

28. hangsúlyozza az OLAF és az Európai Ügyészség közötti hatékony és eredményes együttműködés fontosságát ebben a konkrét bevételi ágazatban, és fenntartja, hogy az OLAF általi megfelelő felderítés és adattovábbítás növelheti az uniós költségvetés héa- és vámbevételeinek beszedését, és segítene elkerülni a két szerv tevékenységei közötti átfedéseket;

29. hangsúlyozza, hogy az informatikai rendszerek nemzeti adóhatóságok közötti széttöredezettsége akadályozza a héacsalás elleni küzdelem hatékonyságát, és korlátozza a nemzeti és uniós hatóságok közötti szinergiák lehetőségét;

Kiadások

30. aggodalmát fejezi ki a közös agrárpolitika keretében 2023-ban és 2022-ben egyaránt feltárt csalások és szabálytalanságok magas szintje miatt, mind a vidékfejlesztés, mind a mezőgazdaság támogatása terén; megjegyzi, hogy az adatok megerősítik az előző években azonosított mintákat és kockázatokat; megállapítja, hogy a 2019–2023-as időszakban nőtt a vidékfejlesztés tekintetében bejelentett csalárd szabálytalanságok száma, főként a 2014–2020-as programozási időszakban feltárt szabálytalanságok növekvő száma miatt; megjegyzi, hogy a 2019–2023-as időszakban a programok végrehajtásával összhangban folyamatosan nőtt a nem csalárd vidékfejlesztési szabálytalanságok száma;

31. megállapítja, hogy a kohéziós politikában a 2014–2020-as programozási időszakra vonatkozóan bejelentett nem csalárd szabálytalanságok száma és pénzügyi összege jóval alacsonyabb, mint a 2007–2013-as programozási időszak végrehajtásának első tíz évében bejelentett szabálytalanságok száma; rámutat, hogy a 2014–2020-as programozási időszakban a csalásfelderítési arány[1] (0,53%) hasonló a 2007–2013-as programozási időszakéhoz, míg a szabálytalanságok feltárási aránya (0,67%) jóval alacsonyabb, mint a 2007–2013-as programozási időszakban mért arány (2,5%); megjegyzi, hogy a nagy pénzösszegeket érintő egyedi szabálytalanságok jelentős hatást gyakorolnak a csalásfelderítési arányra; a csalásfelderítési arány és a csalás előfordulása közötti korreláció további tisztázását szorgalmazza;

32. üdvözli az OLAF „A kohéziós politika területei szerinti csalás és szabálytalanságok – a kockázatok összehasonlítása” című elemző jelentését, amely a tagállamoktól a 2023 decemberéig tartó, a 2014–2020-as programozási időszakra vonatkozóan szolgáltatott információkra hivatkozik, és azonosítja a csalás kockázatának különösen kitett területeket (például a környezetvédelmi, az éghajlatváltozási és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átállásra, a kutatásra, a fejlesztésre és az innovációra irányuló beruházásokat); megjegyzi, hogy a csalási ügyekben a legnagyobb pénzösszegek a környezetvédelem, valamint a kutatás, a technológiafejlesztés és az innováció területén voltak;

33. ismételten aggodalmát fejezi ki a bejelentett csalárd esetek kezelésére szolgáló hosszadalmas adminisztratív eljárások miatt; rámutat arra, hogy a 2019–2023-as időszakban a közös agrárpolitika keretében a szabálytalanság kezdetétől számítva átlagosan közel négy évre volt szükség a csalárd tevékenység gyanújának megállapításához, és közel további három évre volt szükség ahhoz, hogy az ügyet a Bizottságnak történő bejelentést követően lezárják; rámutat arra, hogy a kohéziós ügyek esetében a 2014–2020-as időszakban átlagosan másfél évre volt szükség a csalárd szabálytalanság elkövetése gyanújának megállapításához, és több mint két évre ahhoz, hogy az ügyet az Európai Bizottságnak történő bejelentést követően lezárják; kéri a Bizottságot, hogy a közigazgatási eljárások időtartamának csökkentése érdekében fokozza a tagálamok tagállami hatóságaival folytatott párbeszédet, és nyújtson tanácsadást számukra;

---

1 A csalásfelderítési arány (FDR) a csalárd szabálytalanságokhoz kapcsolódó szabálytalan pénzösszegeknek az összes kifizetéshez viszonyított százalékos arányaként kerül kiszámításra. A szabálytalanságok felderítésének aránya (IDR) a nem csalárd szabálytalanságokhoz kapcsolódó szabálytalan pénzösszegeknek az összes kifizetéshez viszonyított százalékos arányaként kerül kiszámításra.

34. megjegyzi, hogy a 2019 és 2023 közötti közvetlen irányítás esetében az OLAF-ot említették a csalárd szabálytalanságok feltárásának forrásaként a visszafizettetési tételek 88,4%-a esetében, ami a teljes visszafizettetett összegek 92,1%-ának felel meg; kéri a Bizottságot, hogy nyújtson egyértelmű tájékoztatást az adatokról és a gyors visszafizettetés fokozása érdekében hozott intézkedésekről, beleértve a csalárd és nem csalárd szabálytalanságok általános visszafizettetési szintjére vonatkozó adatokat is;

35. hangsúlyozza, hogy amennyiben a megelőző intézkedések ellenére csalárd vagy nem csalárd szabálytalanságokat tárnak fel, a visszafizettetés az Unió pénzügyi érdekeit védő intézkedés, amely lehetővé teszi az uniós politikák megfelelő végrehajtását és a finanszírozási követelményeknek nem megfelelő kifizetett kiadások visszatérítését; hangsúlyozza a Számvevőszék 7/2024. sz. különjelentésének[1] a 2014–2020-as időszakra vonatkozó megállapításait, amelyek esetében a bejelentett szabálytalan kiadások 14 milliárd EUR-t tettek ki, amelyet visszafizettetés útján kell visszatéríteni; hangsúlyozza, hogy fel kell gyorsítani a visszafizettetési folyamatot azáltal, hogy egyértelmű határidőket állapítanak meg és szankciókat rónak ki a késedelmek esetére annak érdekében, hogy a pénzeszközöket a lehető leggyorsabban visszajuttassák az uniós költségvetésbe; felhívja a Bizottságot, hogy javasoljon megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy teljes körű tájékoztatást nyújtson a szabálytalan kiadásokról és a meghozott kapcsolódó korrekciós intézkedésekről;

36. hangsúlyozza, hogy a szükséges korrekciós intézkedések meghozatalát követően fontos nyomonkövetési intézkedéseket hozni, hogy tanulni lehessen a csalási esetekből és fejleszteni lehessen a hasonló esetek jövőbeli előfordulásának megelőzését célzó eljárásokat; e tekintetben fontosnak tartja, hogy a tagállamok alaposan nyomon kövessék az eseteket, megvizsgálva a csalást lehetővé tevő tényezőket, valamint megfelelően értékelve irányítási és kontrollrendszereik felülvizsgálatának szükségességét;

37. megérti, hogy miután a Tanács 2004-ben és 2014-ben nem támogatta kezdeményezéseit, a Bizottság nem hajlandó újabb jogalkotási javaslatot előterjeszteni az uniós kiadások terén történő kölcsönös igazgatási segítségnyújtásra vonatkozóan, amely jelenleg nem biztosítja ezt a gyakorlatot; ösztönzi a Bizottságot, hogy használja ki

---

[1] A Számvevőszék 2024. május 7-i 7/2024. sz. különjelentése: „A szabálytalan uniós kiadások visszafizettetésére szolgáló bizottsági rendszerek – A több és gyorsabb visszafizettetés lehetősége”.

az OLAF-rendelet[1] felülvizsgálatát, amely már megerősített megbízatást ad a Hivatal számára a tagállami fellépések koordinációjára a jelenlegi rendelkezések továbbfejlesztése céljából e hiányosság megszüntetése érdekében;

38. megjegyzi, hogy a civil társadalmi szervezetek az élénk demokratikus társadalom alapvető elemei, amelyek biztosítják, hogy a nyilvános vitákban széles körben érvényesüljenek a különböző nézetek; elismeri, hogy ezek a szervezetek uniós forrásokban részesülhetnek a demokratikus párbeszédhez és a nyilvánosság bevonásához való hozzájárulásra irányuló munkájuk támogatására; megjegyzi, hogy az EU a civil társadalmi szervezetek egyik legnagyobb támogatója globális szinten; hangsúlyozza, hogy az érdekelt felek találkozóinak átláthatósága alapvető fontosságú a demokratikus integritás szempontjából, és azt az uniós intézményekkel foglalkozó valamennyi szervezetre egyformán alkalmazni kell; hangsúlyozza, hogy az ilyen interakciók egyértelmű dokumentálása és közzététele erősíti a közbizalmat és a demokratikus elszámoltathatóságot; hangsúlyozza, hogy a lobbitevékenységnek átláthatónak kell lennie, az összes érintett fél teljes körű tájékoztatása mellett; megjegyzi, hogy a Költségvetési Ellenőrző Bizottság egyes tagjai azt állították, hogy a Bizottság által a kedvezményezettek minden típusával kötött támogatási megállapodások részletes lobbitevékenységeket is tartalmaztak, amelyek az Unió belső döntéshozatalába való potenciális beavatkozásként értelmezhetők; tudomásul veszi a nem kormányzati szervezeteknek nyújtott uniós finanszírozás átláthatóságáról szóló közelmúltbeli számvevőszéki különjelentést[2], amely egyrészt megállapítja, hogy a nem kormányzati szervezetek által végzett érdekérvényesítési tevékenységekre szánt uniós finanszírozás jogszerű, és megerősíti, hogy az összhangban van az uniós költségvetési rendeletben meghatározott uniós jogi átláthatósági követelményekkel, másrészt viszont rámutat, hogy többet kell tenni az összes kedvezményezett által kapott uniós finanszírozás átláthatóságának javítása érdekében; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy hajtsa végre a Számvevőszék ajánlásait az önbevallásoknak az EU pénzügyi átláthatósági rendszerében történő átvilágítására, valamint az uniós alapvető értékek és elvek kedvezményezettek általi tiszteletben tartásának proaktív nyomon követésére vonatkozóan; emlékeztet továbbá a Számvevőszék

---

1 Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

2 A Számvevőszék 11/2025. sz., „A nem kormányzati szervezeteknek nyújtott uniós támogatás átláthatósága: Bár történt előrehaladás, még mindig nem áll rendelkezésre megbízható áttekintés” című, 2025. április 7-i különjelentése

05/2024. sz. különjelentésére[1]; hangsúlyozza, hogy az uniós átláthatósági nyilvántartás titkárságának fokoznia kell a magukat „nem kormányzati szervezeteknek, platformoknak, hálózatoknak és hasonlóknak” nyilvánító szervezetek önbevallásainak szisztematikus ellenőrzését; megjegyzi, hogy az ilyen szisztematikus ellenőrzések olyan kritériumokon alapulhatnak, mint a nonprofit státusz, a közhasznúsággal kapcsolatos célkitűzések és a függetlenség az uniós átláthatósági nyilvántartásban szereplő valamennyi szervezetbe vetett bizalom megerősítése érdekében, és azokat az elszámoltathatóságra és az átláthatóságra vonatkozó szigorú követelményekkel kell alátámasztani;

39. úgy véli, hogy az uniós kiadásokkal kapcsolatos teljesítési modellek értékelésekor figyelembe kell venni, hogy a különböző alternatívák esetében fennáll-e a csalás és az egyéb visszaélések veszélye; annak biztosítására kéri a Bizottságot, hogy a jövőbeli uniós finanszírozási eszközökben, különösen a 2027 utáni többéves pénzügyi keretben figyelembe vegyék a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kialakításából és végrehajtásából levont tanulságokat, beleértve az Európai Számvevőszék és a Parlament által hozzá intézett ajánlásokat is; hangsúlyozza, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtása során azonosított hiányosságoknak – többek között a csalás kockázatának, a kettős finanszírozásnak és az átláthatóság hiányának – tanulságként kell szolgálniuk a jövőbeli uniós pénzügyi keretek számára; ellenzi, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz modelljét a jelenlegi formájában bármilyen módon megismételjék, és hangsúlyozza, hogy az uniós forrásokkal való hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása érdekében minden jövőbeli teljesítményalapú finanszírozást jóval szigorúbb biztosítékoknak, átláthatósági követelményeknek és csalásmegelőzési mechanizmusoknak kell kísérniük;

A NextGenerationEU (NGEU) és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz

40. nagyra értékeli a Bizottság által a 27 helyreállítási és rezilienciaépítési terv felülvizsgálata során az Ukrajna elleni teljes körű orosz inváziót követő energiapiaci zavarokhoz való alkalmazkodás érdekében tett erőfeszítéseket; megjegyzi, hogy a REPowerEU helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe való integrálása várhatóan hozzá fog járulni az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentéséhez és Európa önellátásának növeléséhez;

---

1 A Számvevőszék 05/2024. sz., „Az uniós átláthatósági nyilvántartás: hasznos, de korlátozott mennyiségű információt nyújt a lobbitevékenységekről ” című, 2024. április 17-i különjelentése.

41. emlékeztet azonban arra, hogy késedelmek figyelhetők meg a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtása terén, és kéri a Bizottságot, hogy továbbra is maradjon éber, különösen a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz életciklusának vége felé annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok kellően megvédjék az EU pénzügyi érdekeit, és hogy megfelelően költsék el az uniós adófizetők pénzét;

42. hangsúlyozza, hogy a szilárd irányítási és kontrollrendszerek fontos szerepet játszanak a csalás megelőzésében, mivel ezek elrettentik a bűnözőket attól, hogy megpróbálják becsapni a hatóságokat; aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék ismételt észrevételei miatt, miszerint tartós hiányosságok tapasztalhatók a tagállami kontrollrendszerek végrehajtásában, mivel ez kockázatot jelent a kifizetési kérelmek alapjául szolgáló teljes és pontos adatok rendelkezésre állása, az e kérelmekhez kontroll céljából való hozzáférés, valamint az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét szolgáló tagállami kontrollrendszerek eredményes működése szempontjából; sajnálja, hogy számos tagállamban a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtásának megkezdésekor a kontrollrendszerek nem voltak teljes mértékben működőképesek, és hangsúlyozza, hogy ezek a problémák kockázatot jelentenek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kifizetéseinek szabályszerűségére és az EU pénzügyi érdekeinek védelmére nézve; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a tagállamok haladéktalanul orvosolják az ellenőrzési keretrendszerükben azonosított hiányosságokat, többek között a Számvevőszék által neki címzett ajánlások végrehajtása révén;

43. megjegyzi, hogy a Bizottság Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközre vonatkozó ellenőrzési kerete elsősorban a tagállamok azon felelősségén alapul, hogy megvédjék az EU pénzügyi érdekeit; felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is fordítson nagy figyelmet arra, hogy a tagállamok teljesítsék az azon helyreállítási és rezilienciaépítési tervekhez hozzáadott konkrét ellenőrzési és kontrollcélokat, amelyek nem voltak megbízhatóak, és folytassa az elszámoltathatósági hiányosságok megszüntetésére irányuló erőfeszítéseit; tudomásul veszi a Bizottság által az egyes tagállamok ellenőrzési és jelentéstételi rendszereinek azonosítható hiányosságaira vonatkozó számvevőszéki ajánlásokat követően indított intézkedéseket; sürgeti a Bizottságot, hogy szükség esetén tegyen határozott és gyors lépéseket, és teljes mértékben használja ki a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet rendelkezéseit, amennyiben a tagállamok kontrollrendszereiben továbbra is hiányosságok tapasztalhatók;

44. mély aggodalommal jegyzi meg, hogy az Európai Számvevőszék 14/2024. sz. különjelentése megállapította, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében teljesített zöld kiadások éghajlatra gyakorolt hatását akár 34,5 milliárd EUR-val is

túlbecsülhették, emellett egyes projektek minimális hatást gyakorolnak az energetikai átállásra, vagy akár környezeti károkat okoznak, ráadásul még a csalás kockázatát is növelik;

45. kéri, hogy az uniós költségvetés és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében határozzanak meg egyértelmű és mérhető kritériumokat a zöld beruházásokra vonatkozóan annak biztosítása érdekében, hogy csak a jelentős és bizonyított környezeti és gazdasági előnyökkel járó projektek részesüljenek finanszírozásban, ezáltal a csalás kockázatának csökkentése mellett fokozva az elszámoltathatóságot és a hosszú távú fenntarthatóságot;

46. megjegyzi, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 2023. évi PIF-jelentése jelzi a Bizottság által bejelentett csalásgyanús esetek számát (15) és az ellenőrzések számát (13, szemben a 2022-ben elvégzett 16-tal), de nem tartalmazza az Európai Ügyészség vizsgálatainak aggasztóan magas számát (233 vizsgálat a helyreállítási és rezilienciaépítési programokra vonatkozott, amelyek becsült pénzügyi vesztesége 1,86 milliárd EUR); aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az elkövetkező években növekedhet a csalás, a korrupció, a kettős finanszírozás és az összeférhetetlenségek száma, és sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gyorsan lépjenek fel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásaival való hatékony és eredményes gazdálkodás és e források méltányos elosztása érdekében;

47. kéri a Bizottságot, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatos valamennyi esetben kötelező jelleggel vezesse be, hogy a szabálytalanságkezelő rendszeren keresztül jelentsék a csalást, így biztosítva a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásait érintő szabálytalanságok és csalások módszeres nyilvántartását és nyomon követését; aggodalommal állapítja meg, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásaihoz kapcsolódó csalások bejelentése nem átlátható, és ragaszkodik ahhoz, hogy az összes tagállam tegyen eleget a szabványosított jelentéstételre vonatkozó kötelezettségeknek;

48. kéri az OLAF-ot, hogy folytassa kockázatelemzését, amelyet 2023-ban a „Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kockázati keretrendszere” aktualizált változatával, valamint a tagállami hatóságok számára tartott képzéssel és szemináriumokkal együtt a tagállamok rendelkezésére bocsátottak; támogatja az IMS használatát a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz szabálytalanságainak bejelentésére; ismételten felhívja a Bizottságot, a szakosított uniós ügynökségeket és szerveket, valamint a tagállamokat, hogy aktívan működjenek együtt és lépjenek fel az EU pénzügyi érdekeinek védelme érdekében az NGEU végrehajtása során;

49. megjegyzi, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekre vonatkozó iránymutatás részeként a Bizottság elfogadta[1] a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében a csökkentésre és a visszafizettetésre vonatkozó keretről szóló IV. mellékletet; megérti, hogy a kifizetés csökkentése megvalósítható, ha még vannak teljesítendő kifizetések; emlékeztet arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 2026-ban véget ér; rámutat arra, hogy a visszafizettetést csak akkor kell elindítani, ha nincs további részlet; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ez a kohéziós alapok végrehajtási modelljéből felvett visszafizettetési eljárás rendkívül eredménytelennek bizonyult, és a jelenlegi többéves pénzügyi keretből már kihagyták azt; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy 2023 végéig az ABAC-ban nem voltak visszafizetési felszólítások a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközre vonatkozóan, és hogy a tagállamok továbbra sem kötelesek bejelenteni a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatos szabálytalanságokat az IMS-en keresztül;

50. megismétli, hogy az átláthatóság alapvető szerepet játszik a csalárd rendszerek feltárásában és a csalók visszaszorításában; ismételten elégedetlenségének ad hangot a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében a „végső kedvezményezett” fogalmának a Bizottság által elfogadott értelmezésével kapcsolatban; elutasítja a Bizottság hiányos és félrevezető értelmezését[2]; megjegyzi, hogy még a bizottsági iránymutatások[3] szerint is a „végső kedvezményezett” az az „utolsó jogalany”, amely forrásokat kap a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz valamely intézkedéséhez, és hogy a finanszírozás első vagy közvetítő kedvezményezettje, például a pusztán a pénzeszközök forgalmazójaként működő minisztériumok vagy ügynökségek nem tekintendők „utolsó jogalanynak”; ismételten kéri a Bizottságot, hogy kérje fel a tagállamokat, hogy nyújtsanak tájékoztatást a „végső kedvezményezettről” vagy az „utolsó jogalanyról”, és ne fogadják el a tagállamoktól a „másodfokú kedvezményezettekre” vonatkozó olyan információkat, amelyek nincsenek összhangban a társjogalkotók közötti megállapodással; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja felül iránymutatását azáltal, hogy olyan eseteket és példákat hoz, amelyek tisztázhatják a rendelkezést, és szilárd hivatkozási pontként szolgálhatnak a nemzeti hatóságok számára, oly módon, hogy valamennyi tagállamban biztosítsa az átláthatóság megfelelő szintjét és az egységes értelmezést;

---

1 A Bizottság közleménye – Iránymutatás a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekről (C(2024)4618).

2 A Bizottság válaszai a Számvevőszék „A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak felhasználása: Továbbra is késedelmek és kockázatok tapasztalhatók az intézkedések befejezése és ezáltal az eszköz célkitűzéseinek elérése tekintetében” című, 2024. szeptember 2-i különjelentésére, 4. o.

3 A Bizottság közleménye – Iránymutatás a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekről (C(2024)4618).

hangsúlyozza, hogy amennyiben a Bizottság továbbra is elutasítja a teljes átláthatóság biztosítását, a Parlamentnek meg kell vizsgálnia a megfelelés kikényszerítésére rendelkezésre álló valamennyi intézkedést;

51. aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék azon véleménye[1] miatt, amely szerint egyre nagyobb a kockázata annak, hogy az uniós forrásokat kétszer költik ugyanarra az intézkedésre, és kétszer adják át ugyanarra a fellépésre; megérti, hogy a hasonló területeken, például a közlekedési és energetikai infrastruktúrában hozott megfelelő intézkedéseket mind az uniós költségvetésből, mind a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből finanszírozzák, mivel az EU világjárvány utáni helyreállítási alapja a szokásos uniós programok hatálya alá tartozókhoz hasonló intézkedéseket finanszíroz; elismeri, hogy megengedett a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós eszközök közötti kiegészítő jelleg, de megjegyzi, hogy ez olyan mérföldkövek teljesítését eredményezheti, amelyeket teljes mértékben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköztől eltérő alapokból finanszíroznak, mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz nem kapcsolódik a ténylegesen felmerült költségek visszatérítéséhez, hanem inkább a mérföldkövek és célok teljesítését jutalmazza; hangsúlyozza, hogy az irányítás különböző szintjei, a széttöredezett informatikai környezet és a korlátozott adatcsere vagy adatbányászati eszközök, például az ARACHNE használata megakadályozza a kettős finanszírozás felderítését, és ezért a meglévő ellenőrzési mechanizmusok elégtelenek lehetnek e megnövekedett kockázat megfelelő csökkentésére; fenntartja, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végső kedvezményezettjeinek teljes listájához való közvetlen hozzáférés hiánya korlátozza a Bizottság azon képességét, hogy felderítse a kettős finanszírozás lehetséges eseteit; úgy véli, hogy az egyes tagállamok által a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz más uniós eszközökkel való kombinálásának elkerülése érdekében elfogadott elővigyázatosság hozzájárul a kettős finanszírozás kockázatának csökkentéséhez; kéri a Bizottságot, hogy e téren fokozza az ellenőrzését;

52. megjegyzi, hogy a tagállamok helyreállítási és rezilienciaépítési terveikbe olyan intézkedéseket is belefoglalhatnak, amelyeknek nincs becsült költségük vagy becsült költségük nulla[2]; rámutat arra is,

---

1 A Számvevőszék „Az uniós költségvetés és a kettős finanszírozás – Alapvető elemek hiányoznak a kontrollrendszerekből, hogy enyhíteni lehessen a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) költségfüggetlen finanszírozási modelljéből eredő megnövekedett kockázatot” című, 22/2024. sz. különjelentése és a 2022. évi pénzügyi évre vonatkozó uniós költségvetés végrehajtásáról szóló éves jelentései.

2 A Bizottság 2021. január 22-i, „Iránymutatás a tagállamoknak: Helyreállítási és rezilienciaépítési tervek” című szolgálati munkadokumentuma (SWD(2021)0012).

hogy ezek a „költségmentes” mérföldkövek jelentik a fő hivatkozási alapot a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak a tervezett célokra történő helyes felhasználásának értékeléséhez; tudomásul veszi, hogy e „költségmentes” vagy „nulla költségű” mérföldkövek kifizetései a mérföldkövek elérését követően kerülnek folyósításra, függetlenül a felmerült költségektől, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz „költségfüggetlen finanszírozás” megközelítésével összhangban; megjegyzi azonban, hogy ezek a mérföldkövek lehetetlenné teszik a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében kifizetett forrásokkal való hatékony és eredményes gazdálkodás ellenőrzését, mivel ezeket a forrásokat olyan mérföldkőhöz kapcsolódóan folyósítják, amelyre nem használták fel őket; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül azon feltételezését, hogy egy „nulla költségű” intézkedés nem eredményezhet kettős finanszírozást, függetlenül attól, hogy más uniós forrásokat felhasználnak-e a végrehajtásra; határozottan felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg a „nulla költségű” intézkedések ellenőrzését, és adjon iránymutatást a tagállamoknak arra vonatkozóan, hogy miként kezeljék az érintett intézkedések pénzügyi tervezését az ilyen kockázatok megelőzése érdekében;

53. ismételten felhívja a Bizottságot, hogy tartson fenn megfelelő utólagos ellenőrzési eljárásokat, és fordítson kiemelt figyelmet a kifizetés utáni visszaállás kockázatára a korábban ellenőrzött és kielégítően teljesítettként értékelt célok elérése tekintetében;

54. nyomon követi az ombudsman 2022 februárjában indított és 2023 szeptemberében lezárt, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz átláthatóságára és elszámoltathatóságára irányuló stratégiai kezdeményezését, amelynek eredményeit teljes mértékben támogatja; üdvözli a Bizottság és az ombudsman közötti folyamatos párbeszédet az optimálistól elmaradó helyzetek kezelése érdekében, különös tekintettel az eredménytáblára és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatos dokumentumok proaktív közzétételére;

Digitalizáció és átláthatóság a csalás elleni küzdelem fokozása érdekében

55. üdvözli a költségvetési rendelet javasolt átdolgozott szövegével kapcsolatban elért politikai megállapodást; úgy véli, hogy a korai felismerési és kizárási rendszer hatályának a megosztott irányításra való kiterjesztése, valamint az ARACHNE mint az egész EU-ra kiterjedő adatbányászati és kockázatértékelési eszköz modelljeként való használatára vonatkozó jogalap elfogadása erősíteni fogja az EU pénzügyi érdekeinek védelmét; emlékeztet a korábbi jelentésekben megfogalmazott, annak biztosítására irányuló kérésekre, hogy az időben történő és gondos jelentéstételre vonatkozó standardok biztosítása érdekében minden tagállam használja az adatbányászati eszközöket, különösen az ARACHNE-t;

56. osztja azt a nézetet, hogy az IMS, amelyen keresztül a tagállamok jelentést tesznek a Bizottságnak az uniós költségvetést érintő szabálytalanságokról és csalásokról, nagyobb interoperabilitást hozhat létre a Bizottság más szervezeti eszközeivel, például az ARACHNE-vel és az EDES-szel, valamint a tagállamok digitális eszközeivel; kéri, hogy a költségvetési rendelet átdolgozását követően tájékoztassák az EDES–IMS interfész előrehaladásáról és az IMS-adatok adatbányászati és kockázatértékelési eszközön (ARACHNE) belüli lehetséges felhasználásáról;

57. ismételten felszólít az adatrendszerek közötti fokozott interoperabilitásra, valamint a jelentéstétel, a nyomon követés és az ellenőrzés harmonizálására az Unióban; tudatában van az interoperabilitás horizontális jellegének, és nagyra értékeli az interoperábilis Európáról szóló rendelet elfogadását[1];

58. hangsúlyozza a Számvevőszék 2023. július 6-i 4/2023. számú, „Az uniós források kezelésének digitalizálása” című áttekintésének megállapításait, emlékeztet a digitalizációnak a csalások és szabálytalanságok megelőzésére és felderítésére, valamint az uniós források kezelésére, kontrolljára és ellenőrzésére gyakorolt pozitív hatásaira, mivel könnyebb és gyorsabb hozzáférést tesz lehetővé az adatokhoz és a távoli keresztellenőrzésekhez, ezáltal csökkentve a kontrollok és a helyszíni ellenőrzések szükségességét;

59. elismeri, hogy a valós idejű és adatvezérelt gazdaság kihasználása jelentős előnyökkel jár az Unió pénzügyi érdekeinek védelme szempontjából, ugyanakkor az Unión belül csökkenti a hatóságokra és a határokon átnyúlóan működő és kereskedő vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terheket; kéri az Uniót és a tagállamokat, hogy a csalás és az adókijátszás elkövetésével kapcsolatos lehetőségek korlátozása érdekében javítsák az adatmegosztás hatékonyságát egy olyan digitális ökoszisztéma létrehozásával, amely lehetővé teszi a szabványosított, strukturált és géppel olvasható adatok vállalkozások és hatóságok, különösen nemzeti adóhatóságok közötti zökkenőmentes, valós idejű és biztonságos mozgását;

60. osztja azt a nézetet, hogy a digitalizációnak minden csalás elleni stratégia középpontjában kell állnia, és különösen azt be kell építeni a csalás elleni nemzeti stratégiákba annak érdekében, hogy lehetővé váljon a koordináció a stratégia alkotóelemei között és az új technológiák jelentette veszélyek figyelembevétele;

61. úgy véli, hogy a digitalizáció lehetőséget kínál a csalás elleni hálózat irányításának kézzelfogható javítására, és hogy a kommunikáció és a

---

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/903 rendelete (2024. március 13.) a közszféra Unión belüli magas szintű interoperabilitását biztosító intézkedések meghatározásáról (az interoperábilis Európáról szóló rendelet) (HL L, 2024/903, 2024.3.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj).

hozzáférhetőség megkönnyítésével hozzájárul a jelentéstétel javításához, ezáltal lehetővé téve a továbbra is fennálló akadályok jobb megértését, valamint a döntéshozók és társjogalkotók gyorsabb és átfogóbb reagálását; üdvözli, hogy a tagállamok több mint fele lépéseket tett a digitalizáció terén mutatkozó készséghiányok, különösen a digitalizációval kapcsolatos információhiány, illetve az ilyen adatokhoz való elégtelen hozzáférés azonosítása és kezelése érdekében; ösztönzi a tagállamokat és a csalás elleni struktúra szereplőit, hogy továbbra is foglalkozzanak a készséghiányokkal olyan intézkedések révén, amelyek magukban foglalják többek között a tudásmegosztást, a képzést, valamint a digitalizációval kapcsolatos szakértelem és készségek bővítését;

62. üdvözli az AFA számos elemének arra irányuló erőfeszítéseit, hogy értékelje és továbbfejlessze a mesterséges intelligencia és a gépi tanulás által kínált lehetőségeket a szabálytalanságok azonosítása és felderítése, valamint az elemzési és a klasszikus adminisztratív feladatok hatékonyságának növelése terén; megismétli, hogy az ember általi értékelésnek továbbra is minden folyamat alapvető jellemzőjének kell maradnia; hozzáteszi, hogy a mesterséges intelligencia gyökeres változást hozhat a csalás elleni küzdelemben, lehetővé téve a nagy adathalmazok gyors elemzését, valamint javítva a csalások felderítését és a csalási minták azonosítását; emlékeztet arra, hogy a mesterséges intelligencia sikeres használata az összes érdekelt fél közötti hatékony együttműködésen és a kiváló minőségű adatok rendelkezésre állásán alapul, amelyet az ARACHNE hatékony használata támaszt alá; sürgeti a Bizottságot, hogy törekedjen a mesterséges intelligencia fejlesztésére Európában az adatszuverenitás fenntartása és a szilárd adatvédelem biztosítása érdekében, összhangban a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabályban[1] és az általános adatvédelmi rendeletben (GDPR)[2] felvázolt elvekkel; felhívja a csalás elleni küzdelem valamennyi szereplőjét, hogy erősítsék meg együttműködésüket annak érdekében, hogy hatékonyan és felelősségteljesen használják fel a mesterséges intelligenciát a csalás elleni küzdelemben;

---

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete (2024. június 13.) a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet) (HL L, 2024/1689, 2024.7.12., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

[2] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2016.5.4., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

63. elismeri annak növekvő kockázatát, hogy mesterséges intelligencia által generált tartalmakat használnak a közbeszerzési eljárások, pénzügyi tranzakciók és csalással kapcsolatos nyomozások során használt bizonyítékok manipulálására; kéri a Bizottságot, hogy kezelje prioritásként a mesterséges intelligencia által lehetővé tett csalárd tevékenységek elleni küzdelemre irányuló kutatási és szakpolitikai intézkedéseket, beleértve a mélykamu-technológiát és a mesterséges intelligencián alapuló dezinformációs kampányokat, amelyek veszélyeztethetik a pénzügyi és csalás elleni mechanizmusokat; kéri a Bizottságot, hogy javasoljon szigorúbb jogi rendelkezéseket és szankciókat azon szervezetek vonatkozásában, amelyekről bebizonyosodott, hogy mesterséges intelligenciát használnak pénzügyi csalás elkövetésére vagy megkönnyítésére, beleértve a mesterséges intelligencián alapuló pénzmosási rendszereket, valamint a közbeszerzési eljárások során megvalósuló szerződéshamisítást és digitális személyazonosság-lopást;

64. elismeri a mesterséges intelligencia alkalmazásának fontosságát a tagállamokkal kicserélt adatok minőségének és teljességének javítása érdekében; üdvözli e tekintetben az OLAF intézkedéseit, többek között az éves PIF-jelentésekben foglalt ajánlásokat, a tagállamokkal folytatott strukturált kétoldalú párbeszédeket, a Bizottság csalás elleni stratégiájáról szóló cselekvési terv felülvizsgálatát és az e témákra összpontosító intézményközi eszmecseréket;

65. továbbá arra irányuló célzott, uniós szintű kezdeményezést szorgalmaz, hogy az uniós költségvetés elleni pénzügyi bűncselekmények nyomon követésének és megelőzésének hatékonyabbá tétele érdekében az OLAF-on, az Európai Ügyészségen és az Europolon belül mesterséges intelligencián alapuló csalásfelderítési mechanizmusokat dolgozzanak ki; javasolja egy olyan uniós szintű munkacsoport létrehozását, amely az OLAF, az Európai Ügyészség, az Europol és a csalás elleni nemzeti egységek képviselőiből áll, és amely kifejezetten a digitális csalás veszélyeire összpontosít, beleértve a mélykamu-technológiát, a mesterséges intelligenciával előállított hamis dokumentumokat és a szintetikus személyazonossággal való visszaélést; hangsúlyozza, hogy e munkacsoportnak bevált gyakorlatokat kell kidolgoznia és megosztania a tagállamokkal;

66. hangsúlyozza, hogy a tagállamok között határokon átnyúló megerősített együttműködésre és adatmegosztási mechanizmusokra van szükség ahhoz, hogy küzdeni tudjanak a mesterséges intelligencián alapuló csalás ellen, különösen az olyan nagy kockázatú területeken, mint a héa, a vámok és a pénzügyi támogatások elosztása; ösztönzi, hogy a mesterséges intelligencián alapuló csalárd tevékenységek valós idejű nyomon követéséhez hozzanak létre egy közös uniós hírszerzési központot; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a csalásfelderítési rendszerekbe

építsék be a mesterséges intelligenciát és az adatelemzést, az erős adatvédelmi biztosítékok fenntartása mellett biztosítva a nemzeti és uniós szintű adatbázisok közötti interoperabilitást;

67. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az elfogultság, az algoritmikus manipuláció és a pénzügyi felügyeleti rendszerekkel való visszaélés megelőzése érdekében vezessenek be szigorú átláthatósági és ellenőrzési intézkedéseket a mesterséges intelligencián alapuló csalásfelderítő eszközök esetében; sürgeti, hogy az elszámoltathatóság biztosítása érdekében a csalás elleni küzdelemmel foglalkozó intézmények számára dolgozzanak ki mesterséges intelligenciára vonatkozó etikai iránymutatásokat;

68. a pénzügyi csalási ügyekben benyújtott valamennyi digitális bizonyíték esetében kötelező törvényszéki ellenőrzési eljárást szorgalmaz, garantálva a vizsgálatok során használt dokumentumok és hang- és videoanyagok hitelességét;

Az uniós AFA belső rétege – 2023. évi kulcsfontosságú uniós szintű intézkedések

69. hangsúlyozza, hogy az uniós AFA egy összetett intézményi struktúra, amelynek célja az EU pénzügyi érdekeit sértő csalás és a kötelességszegés egyéb formáinak felderítése, megelőzése és az ellenük való küzdelem, és amely egy többrétegű együttműködési hálózatra épül, amelyben az első réteg (az OLAF, az EPPO, az Europol, az Eurojust, az AMLA, a Bizottság, a Számvevőszék és az Európai Beruházási Bank (EBB)) az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek közötti horizontális együttműködésen alapul, míg a többi réteg az uniós és a nemzeti hatóságok, valamint az uniós hatóságok és nemzetközi szervezetek közötti vertikális kapcsolatokon alapul; rámutat arra, hogy az AFA az évek során egy sor külön döntés révén fejlődött, amelyek a szervezetek innovatív hálózatához vezettek; hangsúlyozza, hogy az elmúlt években végzett összehangolt tevékenységeik értékes tapasztalatokat eredményeztek, amelyeket figyelembe kell venni a vonatkozó rendeletek jövőbeli felülvizsgálata során; hangsúlyozza, hogy az EPPO kialakításával létrehozták az első európai ügyészi hatóságot, lehetővé téve a gyors és közvetlen bűnügyi nyomozásokat és büntetőeljárásokat, és hogy az operatív tevékenységének első éveiben levont tanulságokat megfelelően integrálni kell a jogalkotási keretbe, hogy teljes mértékben ki lehessen használni a rendelkezésre álló eszközöket és erőforrásokat; hangsúlyozza a megbízatások különböző uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek közötti egyértelmű felosztásának fontosságát az átfedések és párhuzamosságok kockázatának minimalizálása, és ezáltal a csalás elleni struktúra hatékony működésének biztosítása érdekében;

70. nagyra értékeli, hogy a 2023. évi PIF-jelentésbe beépítették az OLAF, illetve az EPPO által elért főbb közigazgatási és bírósági

eredményeket, ami a Parlament számos felhívását követi az AFA elemei által végrehajtott intézkedésekről szóló átfogóbb jelentéstételre vonatkozóan; úgy véli azonban, hogy foglalkozni kell a két jelentés jellege, hatóköre és részletessége közötti különbségekkel, és egyértelműen meg kell jelölni az együttműködés területeit; úgy véli, hogy az OLAF, az EPPO és a 2023. évi PIF-jelentés által szolgáltatott számadatok közötti eltérések a jelenlegi körülmények között indokoltak; kiemeli, hogy a tagállamok bejelentő szervei csak akkor számolhatnak be a bűnügyi nyomozásokról, ha az illetékes igazságügyi hatóságok erre engedélyt adnak, és ez azt jelenti, hogy míg az EPPO és az OLAF az aktív vizsgálatokról számol be, az adatszolgáltató szervek gyakran nem tudják ezeket az adatokat rögzíteni az IMS adatbázisában, mivel védeni kell a titoktartást és biztosítani kell a vizsgálatok megfelelő lefolytatását; megérti, hogy ezek az esetek olyan eltéréseket eredményeznek az adatokban („delta”), amelyeket csak akkor lehet megszüntetni, ha a vizsgálatok lezárultak, és a vonatkozó adatokat belefoglalják a Bizottságnak szóló jelentéstételbe, hogy azok bekerülhessenek a jövőbeli PIF-jelentésbe;

71. üdvözli, hogy a Bizottság 2023 májusában korrupcióellenes intézkedéscsomagot fogadott el, amely magában foglalja a korrupció elleni küzdelemről szóló irányelvre irányuló javaslatot; úgy véli, hogy fokozni kell a korrupció megelőzését és büntetőeljárás alá vonását, és felhívja a Bizottságot, hogy fokozza az intézkedések tagállami végrehajtásának nyomon követését;

72. üdvözli a korrupció elleni hálózat létrehozását, amely első alkalommal 2023. szeptember 20-án ülésezett, úgy véli, hogy a korrupció magas kockázatának kitett területek feltérképezése hatékonyan hozzájárulhat az uniós korrupcióellenes stratégia továbbfejlesztéséhez;

73. kiemeli a jogállamiság mint az Unió egyik alapvető értékének fontosságát, és hangsúlyozza, hogy a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszer döntő jelentőséggel bír annak biztosítása szempontjából, hogy a tagállamok továbbra is tiszteletben tartsák a jogállamiság elveit; ismételten mélységes aggodalmát fejezi ki a jogállamiság bizonyos tagállamokban tapasztalható helyzetével kapcsolatban, ami önmagában is mélyen aggasztó, és komoly veszteségeket okozhat az Unió költségvetése számára; kéri a Bizottságot, hogy biztosítsa a mechanizmus minden elemének szigorú és gyors végrehajtását, ha a tagállamok megsértik a jogállamiság elveit, és ha ez az Unió pénzügyi érdekeit érinti vagy érintheti; kitart továbbá amellett, hogy a jogállamiság tagállamokon belüli helyzetének értékelésekor következetességre van szükség a különböző eszközök között;

74. megjegyzi, hogy a Bizottság 2024 februárjában elfogadott, a jogállamiságról szóló 2023. évi negyedik jelentése az előző évi

jogállamisági jelentésben megfogalmazott ajánlások nyomon követését tartalmazza; elismeri, hogy a korrupció elleni küzdelem terén számos tagállam aktualizálta nemzeti stratégiáit és/vagy cselekvési terveit vagy megkezdte azok felülvizsgálatát, míg mások a korrupció elleni küzdelem megerősítése érdekében megreformálták a büntetőjogot; megjegyzi, hogy számos tagállamban a korrupció elleni küzdelem fő akadálya az ügyészségek korlátozott erőforrásai; felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is ösztönözze és támogassa a tagállamok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megreformálják és javítsák a büntetőeljárások hatékonyságát, és kezeljék a jelentésben azonosított egyéb kihívásokat; emlékezteti a Bizottságot a jogállamiság védelmére rendelkezésre álló hatékony eszközökre, ideértve a kötelezettségszegési eljárásokat, a finanszírozási feltételeket és az EUSZ 7. cikke szerinti eljárásokat, és elvárja, hogy maradéktalanul használjanak ki minden ilyen eszközt; e tekintetben kiemeli, hogy az új költségvetési rendelet az EUSZ 2. cikkében foglalt értékekhez kapcsolódó feltételrendszert vezet be, és kéri a Bizottságot, hogy kezdje el alkalmazni e feltételrendszert, különösen azokban az esetekben, amikor már kötelezettségszegési eljárásokat indítottak egy tagállammal szemben az EUSZ 2. cikkében foglalt értékek megsértése miatt, mivel ez egy olyan folyamatos jogsértés egyértelmű elismerését jelenti, amely az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra is hatással lehet;

75. tudomásul veszi a Bizottság azon döntését, hogy nem szünteti meg az uniós költségvetésnek a jogállamisági elvek magyarországi megsértésével szembeni védelmét szolgáló intézkedésekről szóló, 2022. december 15-i (EU) 2022/2506 tanácsi végrehajtási határozat 2. cikke (2) bekezdése szerinti intézkedést[1]; elvárja a Bizottságtól és a Tanácstól, hogy az elfogadott intézkedéseket csak akkor oldják fel, ha megvannak a bizonyítékok arra vonatkozóan, hogy a magyar kormány által elfogadott korrekciós intézkedések a gyakorlatban hatékonynak bizonyultak, és különösen arra vonatkozóan, hogy a már elfogadott intézkedések tekintetében nem észlelhető visszalépés; elítéli a fenyegetéseket, például a kémkedést, amelyeknek az uniós intézmények alkalmazottai – például az OLAF személyzete a magyarországi vizsgálati látogatásaik során – ki vannak téve; hangsúlyozza, hogy az ilyen cselekmények súlyosan aláássák a jogállamiságot és az uniós intézmények integritását; kéri, hogy a tagállamokban kiküldetésben lévő uniós intézményi személyzet védelme érdekében mielőbb vezessenek be határozott védelmi intézkedéseket; kéri a magyar hatóságokat, hogy tegyenek azonnali és konkrét lépéseket az igazságszolgáltatás függetlenségének védelme, a tömegtájékoztatás szabadságának fenntartása, valamint a Bizottság jogállamisági jelentésében foglalt, a demokratikus fékek és ellensúlyok helyreállítására irányuló ajánlások teljes körű

---

[1] HL L 325., 2022.12.20., 94. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2506/oj.

végrehajtása érdekében; sürgeti a Tanácsot, hogy folytassa az EUSZ 7. cikke szerinti eljárást a magyar kormánnyal szemben;

76. hangsúlyozza, hogy a jogállamiság tiszteletben tartása, beleértve a korrupció elleni küzdelmet is, kulcsfontosságú meghatározója az egységes piaci környezetnek, amely előmozdítja a beruházásokat, a növekedést, a munkahelyteremtést és az innovációt, és védi a kis- és középvállalkozásokat (kkv-k) és a határokon átnyúló tevékenységet folytató gazdasági szereplőket; hangsúlyozza, hogy a Bizottság felelősséggel tartozik a különböző tagállamok helyreállítási és rezilienciaépítési terveibe beépített, jogállamisággal kapcsolatos mérföldkövek teljesítésének a finanszírozás folyósításának feltételeként történő szigorú ellenőrzéséért; emlékeztet arra, hogy a demokráciáért, az igazságszolgáltatásért és a jogállamiságért felelős biztos – szoros együttműködésben a költségvetésért, a csalás elleni küzdelemért és a közigazgatásért felelős, nemrégiben kinevezett biztossal – elsődlegesen felelős az általános feltételrendszer teljes körű alkalmazásáért; felhívja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal folytatott „párbeszédet” vagy a „kísérleti” eljárást ne használja nyílt végű eszközként a tényleges kötelezettségszegési eljárások megindításának elkerülésére; kéri továbbá a Bizottságot, hogy horizontálisan kezelje prioritásként az Unió pénzügyi érdekeit érintő jogsértéseket, különösen a PIF-irányelv és az Európai Ügyészségről szóló rendelet tekintetében[1]; üdvözli egyrészt a Bizottság politikai iránymutatásában foglalt nyilatkozatot a jogállamiság fontosságáról az uniós források tekintetében, másrészt a költségvetésért, a csalás elleni küzdelemért és a közigazgatásért felelős biztos azon vállalását, hogy a következő többéves pénzügyi keretben erős biztosítékokat vezet be a jogállamiságra vonatkozóan;

77. úgy véli, hogy tovább kell erősíteni az EUSZ 2. cikkében foglalt közös uniós értékek védelmét, amely jelenleg a közös rendelkezésekről szóló rendeletben szerepel; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogyan lehetne az uniós költségvetés minden területén általános jellemzőként kidolgozni egy, a horizontális feljogosító feltételekkel egyenértékű mechanizmust annak érdekében, hogy a szakpolitikák szélesebb körét összekapcsolják az EUSZ 2. cikkében meghatározott valamennyi értékkel; kéri a Bizottságot, hogy az összes uniós alapra horizontálisan alkalmazandó átfogó megközelítés biztosítása érdekében vizsgálja meg, hogyan lehetne összekapcsolni a finanszírozást a jogállamisági feltételekkel és a szükséges reformok végrehajtásával; kéri a Bizottságot, hogy alkalmazzon átfogó megközelítést, és mindenekelőtt terjesszen elő javaslatokat az uniós jogállamisági eszköztár további megerősítésére, ideértve a jelenlegi

---

[1] A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség (EPPO) létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

programozási időszakban felhasznált források jogállamisági feltételrendszerének megerősítését;

78. fenntartja, hogy a korrupció szervesen kapcsolódik a pénzmosáshoz, és hogy a pénzmosás a szervezett bűnözők illegális tevékenységeinek egyik legfontosabb támogatója, mivel lehetővé teszi számukra, hogy a bűncselekményükből származó jövedelmet átvigyék a legális gazdaságba; elismeri, hogy a nemzeti jogrendszerek heterogén jellege és a pénzmosás elleni uniós keret széttagolt alkalmazása megnehezítette a pénzmosás megelőzését, felderítését és az ellene folytatott küzdelmet; üdvözli e tekintetben a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni ambiciózus jogalkotási csomag elfogadását, amely egységesíteni fogja a nemzeti szabályokat, ezáltal pedig Unió-szerte fokozni fogja a pénzmosás elleni kollektív küzdelmet; üdvözli az új Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Hatóság (AMLA) létrehozását; úgy véli, hogy az új ügynökség koordinációs és felügyeleti feladatai révén központi szerepet fog játszani a pénzmosás elleni új keretben; emlékeztet arra, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elválaszthatatlanul összekapcsolódik, és kéri, hogy az Európai Ügyészség, az OLAF és a Számvevőszék kapjon nagyobb szerepet e jelenségek elleni küzdelemben;

79. osztja azt a nézetet, hogy az átdolgozott költségvetési rendelet megerősítette az EU pénzügyi érdekeinek védelmét; rámutat arra, hogy az EDES hatályát kiterjesztették a megosztott és közvetlen irányításra, és új kizárási okokat vezettek be; üdvözli a valamennyi tagállam által és valamennyi irányítási módban alkalmazandó kockázatértékelési és adatbányászati eszköz jogalapjának bevezetését; sajnálja, hogy mindkét intézkedés csak 2028-ban és csak a következő többéves pénzügyi keretben lép hatályba, ami azt eredményezi, hogy több évig nélkülözni kell a mindenre kiterjedő átláthatóságot az uniós források végső címzettjei tekintetében, valamint elszalasztanak egy döntő fontosságú lehetőséget arra, hogy ezeket az adatokat a korrupció és a csalás elleni biztosítékok megerősítésére használják fel;

80. nagyra értékeli a Bizottság 2019. évi csalás elleni stratégiájához kapcsolódó aktualizált cselekvési terv[1] elfogadását; megjegyzi, hogy ez 44, hét téma szerint felosztott fellépést foglal magában, amelyek különösen a digitalizációra, az együttműködésre, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközre, a vámcsalásra, valamint az etikai és csalás elleni kultúrával összefüggő kérdésekkel kapcsolatos figyelemfelkeltésre terjednek ki;

---

1 „A Bizottság csalás elleni stratégiájára vonatkozó cselekvési terv – 2023. évi felülvizsgálat” című, 2023. július 11-i bizottsági közlemény (COM(2023)0405), amelyet a „Cselekvési terv – 2023. évi felülvizsgálat” című, 2023. július 11-i bizottsági szolgálati munkadokumentum kísér (SWD(2023)0245).

81. rámutat arra, hogy az EU csalás elleni programja az egyetlen olyan kiadási program, amely kifejezetten az EU pénzügyi érdekeit sértő csalás elleni küzdelemre irányul, és hogy az AFA külső rétegének részeként megfelelő támogatást nyújt valamennyi tagállami hatóságnak a csalás elleni küzdelem megerősítése érdekében; megállapítja, hogy a csalás elleni uniós program rendelkezik a folyamatosan változó csalásellenes környezethez való alkalmazkodáshoz szükséges rugalmassággal, és összhangban van a jelenlegi többéves pénzügyi keret hétéves időszakával (2021–2027); megjegyzi, hogy eddig a csalás elleni uniós program teljes végrehajtásának 55%-a járult hozzá a digitális átálláshoz;

82. felhívja a Bizottságot, hogy építsen a csalás elleni uniós program sikerére, és arra ösztönzi a költségvetésért és a csalás elleni küzdelemért felelős biztost, hogy a csalás elleni uniós programot tekintse a következő többéves pénzügyi keretben kiterjesztendő modellnek, összhangban a megbízólevélben említett azon feladattal, hogy támogatást kell biztosítani az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére irányuló tagállami erőfeszítésekhez;

83. üdvözli a csalás elleni uniós programhoz való társulásra irányuló, 2023-ban egy nem uniós országtól, nevezetesen Ukrajnából érkezett első kérelmet, amellyel társulási megállapodást tárgyaltak meg a programban való részvételéről, és azt 2024 márciusában elfogadták;

84. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Herkules III program legutóbbi bizottsági időközi értékelése során olyan szempontokat tártak fel, amelyek akadályozhatták a program hatékonyságát, különös tekintettel arra, hogy egyes tagállamok közigazgatásai nem rendelkeztek a program adminisztratív követelményeinek teljesítéséhez szükséges erőforrásokkal;

85. tudomásul veszi az EPPO arra irányuló ismételt felhívásait, hogy erősítsék meg az AFA releváns elemeinek felderítési kapacitását, és emlékeztet arra, hogy a Bizottság csalás elleni stratégiájával összhangban hangsúlyt kell fektetni az adatelemzésre mint a csalások felderítésének eszközére; e tekintetben kiemeli, hogy fontos lenne harmonizálni a fogalommeghatározásokat annak érdekében, hogy Unió-szerte összehasonlítható adatok álljanak rendelkezésre; ösztönzi a Bizottságot, hogy erősítse meg az IMS mint az ellenőrök kockázatelemzését támogató eszköz használatát az ellenőrzési tevékenységek előkészítése során; felkéri az OLAF-ot, hogy növelje képzési kínálatát a Bizottság személyzete számára, beleértve az ellenőröket és a pénzügyi folyamatok érintett szereplőit is;

86. tudatában van annak, hogy az EPPO decentralizált struktúrája együtt jár a nemzeti jog és az uniós jog, valamint a nemzeti hatóságok és az EPPO közötti kölcsönhatással; tudomásul veszi, hogy az EPPO közvetlenül alkalmazandó uniós rendeletek alapján működik, de a PIF-irányelvet és más vonatkozó uniós jogi aktusokat átültető

nemzeti jogszabályokkal elfogadott megfelelő végrehajtási intézkedéseket is szükségessé tesz; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a nemzeti jogszabályok teljes mértékben összhangban legyenek az EPPO-ról szóló rendelettel és a PIF-irányelvvel, indítson kötelezettségszegési eljárást, és tegyen javaslatot e jogi aktusok felülvizsgálatára annak érdekében, hogy az EPPO hatékonyabban gyakorolhassa megbízatását;

87. tudomásul veszi a tagállamok által annak érdekében elfogadott intézkedések megfelelőségi értékelésének eredményeit, hogy rendszereiket hozzáigazítsák az EPPO-ról szóló rendelethez, amelyet 2023 szeptemberében terjesztettek elő[1]; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy számos helyzet még mindig elmarad az optimálistól, és azokkal foglalkozni kell, mivel gyengítik az Unió pénzügyi érdekei büntetőeljárások révén történő védelmének hatékonyságát; utal különösen a nemzeti ügyészségek és az EPPO közötti hatáskörmegosztásra; hangsúlyozza továbbá, hogy az EPPO-ról szóló rendelet előírja a lehetséges EPPO-ügyek közvetlen és indokolatlan késedelem nélküli bejelentését; felhívja a Bizottságot, hogy ellenőrizze és kövesse nyomon, hogy a tagállamok teljes mértékben megfelelnek-e az EPPO-ról szóló rendeletnek, és hogy az EPPO hatáskörébe tartozó területeken a csalás gyanúját azonnal és közvetlenül jelentik-e a Bizottságnak;

88. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy számos tagállamban az EPPO és a nemzeti hatóságok közötti, az ügyek büntetőeljárás alá vonására vonatkozó hatáskörrel kapcsolatos nézeteltérésekről döntő kijelölt nemzeti hatóság nem „bíróság” vagy „törvényszék”; felhívja a Bizottságot annak ellenőrzésére és nyomon követésére, hogy a tagállamok teljes mértékben megfelelnek-e az EPPO-ról szóló rendelet 25. cikke (6) bekezdésének és 42. cikke (2) bekezdése c) pontjának, amely előírja, hogy a nemzeti hatóságok hatáskörmegosztásról szóló határozata ellen az Európai Unió Bíróságához (EUB) lehet fellebbezni;

89. hangsúlyozza, hogy a nemzeti hatóságok által a delegált európai ügyészek „szükséges” erőforrásai és eszközei felett gyakorolt jelenlegi ellenőrzés, valamint a nemzeti hatóságok szociális biztonsággal, nyugdíjakkal és biztosítási fedezettel kapcsolatos „megfelelő megállapodásokra” vonatkozó rendelkezéseire való hivatkozás szükségessége korlátozhatja az EPPO tevékenységeinek autonómiáját és függetlenségét; felhívja a Bizottságot, hogy az EPPO-ról szóló rendelet közelgő felülvizsgálata során javasoljon megfelelő megoldásokat;

---

[1] JUST/2022/PR/JCOO/CRIM/0004 – JUST/2020/PR/03/0001. sz. keretszerződés a jogérvényesülés és fogyasztóvédelem szakpolitikai területeken a jogi elemzési szolgáltatásokról, beleértve a nemzeti átültető intézkedések megfelelőségértékelését.

90. rámutat, hogy a PIF-irányelv átültetése tagállamonként eltérő, ami egyes esetekben érinti az EPPO hatásköreinek határokon átnyúló gyakorlását; felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a PIF-irányelv megfelelő végrehajtását, és az összegyűjtött tapasztalatok alapján tegyen javaslatot annak felülvizsgálatára;

91. hangsúlyozza, hogy az EPPO-ról szóló rendelet 25. cikkének (3) bekezdése, amely részletezi az EPPO hatáskörének gyakorlását a PIF-bűncselekményekhez elválaszthatatlanul kapcsolódó, nem PIF-bűncselekmények esetében, jogi és gyakorlati kérdéseket vet fel, és további egyszerűsítést tesz szükségessé az EPPO jogi keretének hatékony kihasználása érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy az EPPO-ról szóló rendelet közelgő felülvizsgálata során javasoljon megfelelő megoldásokat az Európai Ügyészség határokon átnyúló szervezett bűnözéssel kapcsolatos nyomozási képességének megerősítése érdekében;

92. ismételten hangsúlyozza[1], hogy az EPPO fontos szerepet tölt be a jogállamiság biztosítása és a korrupció elleni fellépés tekintetében az Unióban, és ösztönzi a Bizottságot, hogy a jogállamisági jelentésekben szorosan kövesse nyomon a tagállamok és az EPPO közötti együttműködés szintjét; üdvözli, hogy Lengyelország és Svédország csatlakozott az EPPO-hoz; elismeréssel veszi tudomásul, hogy Írország a közelmúltban bejelentette részvételi szándékát; kéri a magyar kormányt – mint az egyetlen olyan tagállamot, amely annak ellenére nem csatlakozott még az EPPO-hoz, hogy annak bármilyen jogi vagy alkotmányos akadálya lenne –, hogy további késedelem nélkül csatlakozzon az EPPO-hoz; emlékeztet arra, hogy Magyarország csatlakozásának széles körű lakossági támogatottságát mutatja, hogy 680 000 aláírás gyűlt össze az EPPO-hoz való csatlakozás mellett, ami alátámasztja az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás és korrupció elleni fokozott jogi biztosítékok iránti erős társadalmi igényt;

93. megismétli arra irányuló felhívását, hogy indítsanak eszmecserét az EPPO uniós pénzügyi érdekek védelmével kapcsolatos, a Szerződésben meghatározott megbízatása alá tartozó hatáskörének lehetséges tisztázásáról;

94. megjegyzi, hogy 2023-ban nőtt az érintett szereplők közötti együttműködés, és 2023 végén az EPPO és az Eurojust 26 folyamatban lévő ügyben működött együtt; megjegyzi, hogy 2023-ban az EPPO és az Europol is hatékonyan együttműködött különböző operatív kérdésekben, és megállapítja, hogy ez az együttműködés 2023-ban csaknem megduplázódott, és az Europol 47 ügyben nyújtott támogatást az EPPO kérésére; kéri a Bizottságot, hogy kérje fel az Európai Ügyészséget és az Eurojustot olyan hatékonysági

---

[1] Az Európai Parlament 2024. február 28-i állásfoglalása a Bizottság 2023. évi jogállamisági jelentéséről szóló jelentésről.

kritériumok meghatározására, amelyek alapján tevékenységüket végzik;

95. üdvözli az OLAF és az EPPO arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megerősítsék együttműködésüket; tudomásul veszi, hogy a két hivatal között információcsere folyik az azonos ügyekben folytatott párhuzamos vizsgálatok elkerülése érdekében, és hogy 2023-ban az OLAF 22 kiegészítő vizsgálatot indított, és négy támogató vizsgálatot kért az EPPO-tól; tudatában van annak, hogy a kiegészítő vizsgálatok (az OLAF-ról szóló rendelet korábbi 12. cikkének f) pontja) és a támogató vizsgálatok (az OLAF-ról szóló rendelet korábbi 12. cikkének e) pontja) alkalmazásából eredő szinergiák nem optimálisak; felhívja a Bizottságot, hogy szabályozásuk felülvizsgálata során foglalkozzon ennek jogi és operatív okaival;

96. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy nem állnak rendelkezésre elemzések és pontos információk az uniós költségvetésnek járó visszafizettetésekről, amelyeknek követniük kell mind az OLAF, mind az EPPO vizsgálatait; tudatában van annak, hogy az AFA-nak a polgárok biztonságára és a jogállamiság Unión belüli érvényesítésére gyakorolt hatása túlmutat a pénzügyi visszafizettetések számszerűsítésén; hangsúlyozza azonban, hogy az AFA létrehozása érdekében tett erőfeszítések eredményeinek a mérhetőségre kell irányulniuk, és legalább a költségvetési szempontok tekintetében kézzelfoghatóknak kell lenniük; hangsúlyozza, hogy az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében végrehajtott tevékenységek hatását értékelni kell és figyelembe kell venni a források elosztása és a megbízatások meghatározása során;

97. tudomásul veszi, hogy a Bizottság még nem szolgáltatott adatokat az uniós költségvetés javára történt visszafizettetésekről, az EPPO-rendelet 103. cikkének (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően az EPPO-tevékenységek Bizottságnak való bejelentését követően, és ez a kérdés szerepel a költségvetésért, a csalás elleni küzdelemért és a közigazgatásért felelős biztos megbízólevelében; megjegyzi, hogy a vagyoni eszközök befagyasztása elengedhetetlen az uniós költségvetést érintő bűnözés elleni küzdelemhez, és időbe telik, amíg a befagyasztásból tényleges elkobzás és behajtás lesz; kiemeli, hogy az elkobzott összegek alapértelmezés szerint várhatóan nem kerülnek vissza az uniós költségvetésbe; megjegyzi, hogy az EPPO-rendelet 38. cikkével összhangban a tagállamokban a delegált európai ügyészek által hozott lefoglalási és elkobzási intézkedésekből származó potenciális bevételeket vissza kellene utalni az uniós költségvetésbe, és azokat nem címzett bevételként lehetne elszámolni az uniós költségvetésben; felhívja a Bizottságot, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket az illetékes nemzeti hatóságokkal együtt annak érdekében, hogy ezek az összegek bekerülhessenek az uniós költségvetésbe;

98. rámutat, hogy az OLAF pénzügyi ajánlásait követő tényleges visszafizettetésekre vonatkozó adatokat nem teszik közzé sem az OLAF éves jelentésében, sem a Bizottság bármely más hivatalos jelentésében; sajnálja, hogy csak összesített adatok állnak rendelkezésre, és azok az OLAF által 2012 és 2023 között kiadott 2299 pénzügyi ajánlásra vonatkoznak, összesen mintegy 9 milliárd EUR értékben; megjegyzi, hogy a rendelkezésre álló adatok elemzése alapján még jelentős javulásra van lehetőség; megállapítja, hogy jelentős különbség van az OLAF által visszafizettetésre javasolt összegek, a Bizottság szolgálatai által visszafizetendőként megállapított összeg és a végül ténylegesen visszafizettetett összeg között; aggodalmát fejezi ki a jogosulatlan kiadások alacsony visszafizettetési aránya miatt (a megosztott és a közvetett irányítás keretében végrehajtott tevékenységek esetében az arány 34%, illetve 11%, a közvetlen irányítás alá tartozó visszafizettetések esetében pedig csak 22%); felhívja a Bizottságot, hogy bocsásson rendelkezésre megfelelő részletességű adatokat a visszafizettetésről, és értékelje a behajtás terén tapasztalható eltérés okait; hangsúlyozza, hogy az OLAF-nak és a Bizottságnak olyan közös értékelési kritériumokat kell elfogadnia és következetesen alkalmaznia, amelyek nagyobb konvergenciát és egyértelműséget biztosítanak, ezáltal javítva a pénzügyi visszafizettetés értékelésének hatékonyságát és eredményességét; hangsúlyozza, hogy az OLAF ajánlását és az Európai Ügyészség vizsgálatait követő visszafizettetés a csalás elleni struktúra hatékonyságának fontos mértékegysége, és e tekintetben nagyobb átláthatóságot szorgalmaz;

Az uniós AFA külső rétege – 2023. évi kulcsfontosságú nemzeti szintű intézkedések

99. megállapítja, hogy a 2022. évi PIF-jelentésben kiadott bizottsági ajánlások tagállamok általi végrehajtásának általános szintje kielégítőnek tekinthető; kiemeli azonban, hogy továbbra is jelentős különbségek vannak a tagállamok között; aggodalmát fejezi ki különösen amiatt, hogy egyes tagállamok nem megfelelően jelentik be a szabálytalanságokat az IMS-en keresztül; emlékeztet arra, hogy a jelenlegi rendeletek értelmében kötelező a jelentéstétel, és arra ösztönzi az OLAF-ot, hogy erősítse meg felügyeleti és nyomonkövetési intézkedéseit annak érdekében, hogy Unió-szerte egységes jelentéstétel valósuljon meg;

100. felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon az előcsatlakozási támogatásban részesülő országok IMS-ben történő jelentéstételének átfogó jellegét, és üdvözli az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatóságának arra irányuló kezdeményezéseit, hogy érvényesítse a tagjelölt országok azon kötelezettségét, hogy rendszeresen jelentsék a szabálytalanságokat az IMS-ben;

101. ösztönzi a tagállamokat, hogy a Számvevőszék ajánlásaival összhangban az IMS-ben jelentsék a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatos szabálytalanságokat; felhívja a Bizottságot, hogy képzések, szemináriumok és a bevált gyakorlatok cseréje formájában nyújtott támogatás révén könnyítse meg az IMS tagállamok általi ilyen alkalmazását;

102. üdvözli Svédország és Lengyelország részvételét az EPPO-ban, amelyről 2024-ben határoztak, valamint az új ír kormány azon célkitűzését, hogy csatlakozzon az EPPO-hoz; kitart amellett, hogy a még részt nem vevő tagállamoknak ezt haladéktalanul meg kell tenniük, és felhívja a Bizottságot, hogy pozitív intézkedések révén ösztönözze az EPPO-ban való részvételt;

103. megismétli, hogy a tagállamok EPPO-val és OLAF-fal való nem hatékony vagy nem időben folytatott együttműködése, vagy az együttműködés hiánya a feltételrendszerről szóló rendelet értelmében intézkedés alapjául szolgál; felhívja a Bizottságot, hogy kellően vegye figyelembe az EPPO-tól és az OLAF-tól származó valamennyi információt olyan helyzetekre vonatkozóan, amikor a tagállamok nem tesznek eleget kötelezettségeiknek;

104. fenntartja, hogy a csalás elleni nemzeti stratégiák jelentik a leghatékonyabb eszközt a különböző nemzeti, regionális és ágazati hatóságok, valamint a csalás elleni küzdelem ciklusának megszervezésével megbízott számos helyi szerv közötti koordinációhoz; megjegyzi, hogy 2023-ban a 27 tagállamból 21 számolt be arról, hogy rendelkezik csalás elleni stratégiával; megjegyzi, hogy a 21 tagállamból csak 10 tagállam rendelkezett teljes körű nemzeti csalás elleni stratégiával[1], míg 11 tagállam nemzeti csalás elleni stratégia helyett csak ágazati stratégiával rendelkezett; elismeri, hogy a csalás elleni stratégiákban alkalmazott tagállami megközelítések jelenleg nagyon különböznek; sajnálja, hogy hat tagállam egyáltalán nem rendelkezik csalás elleni stratégiával; határozottan sajnálatosnak tartja ezt a rendkívül kedvezőtlen helyzetet, amely veszélyezteti az uniós kiadások integritását és aláássa a polgárok uniós intézményekbe vetett bizalmát;

105. fenntartja, hogy a tagállamok számára előnyös lenne csalás elleni keretük időszakos értékelése; felszólítja a Bizottságot, hogy a következetesség fokozása és a magas színvonal érdekében ösztönözze a tagállamokat a csalás elleni keretrendszereik független vagy szakértői felülvizsgálatára;

106. ösztönzi a Bizottságot, hogy javasoljon végrehajtható kezdeményezéseket a csalás elleni nemzeti stratégia tagállamok

---

[1] Tíz csalás elleni nemzeti stratégia közül egy nem terjed ki a csalás elleni küzdelem ciklusának valamennyi szakaszára, egy nem rendelkezik többéves perspektívával, kettőt pedig aktualizálni kell.

általi elfogadása és a kapott pénzügyi támogatás szintje közötti összefüggés tisztázására, és fontolja meg ezen összefüggés létrehozását;

107. kéri a Bizottságot, hogy az OLAF-rendelet felülvizsgálatának előkészítése során kezdje el a tagállamokban létrehozott, csalásellenes koordinációs szolgálatok aktuális helyzetének nyomon követését; ösztönzi a Bizottságot, hogy tervezze meg struktúrájuk, szerepük, felelősségi körük és megbízatásuk aktualizálását és újratervezését; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tagállamokban a csalásellenes koordinációs szolgálat többségének személyzeti létszáma elmarad az optimálistól; hangsúlyozza, hogy megfelelő szintű szakértelmet kell biztosítani a csalás elleni nemzeti koordinációs struktúrák személyzete körében; kéri a Bizottságot, hogy ösztönözze és támogassa a tagállamokat abban, hogy ezeket a kérdéseket prioritásként kezeljék, többek között az európai szemeszter ciklusának keretében;

108. hangsúlyozza a hatóságok szerepét a csalással szembeni zéró tolerancia kultúrájának előmozdításában, és különösen hangsúlyozza a csalás megelőzésének fontosságát annak biztosítása érdekében, hogy eleve ne fordulhasson elő csalás, korrupció, összeférhetetlenség és a pénzeszközökkel való egyéb visszaélés; emlékeztet arra, hogy a 2017. július 5-én elfogadott PIF-irányelv megfelelő átültetése alapvető fontosságú az uniós költségvetés védelme és valamennyi olyan uniós szakpolitika végrehajtása szempontjából, amelyre uniós pénzt használnak fel, többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz felhasználásával összefüggésben, valamint az Európai Ügyészség által folytatott nyomozások és vádhatósági eljárások körének meghatározásához, amelynek hatáskörét a nemzeti jog által végrehajtott PIF-irányelvre való hivatkozással állapítják meg; elvárja, hogy a nemzeti hatóságok – beleértve a kormányokat is – minden tagállamban egyértelműen ítéljék el a csalást, a korrupciót, az összeférhetetlenséget és a közpénzekkel való minden egyéb visszaélést, proaktív megközelítést alkalmazva az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében, többek között a kockázatértékelés, a kommunikáció, az információmegosztás, valamint a személyzet képzése terén hozott hatékony intézkedések révén; felhívja a Bizottságot, hogy kötelezettségszegési eljárások révén kellő időben lépjen fel a PIF-irányelv következetes átültetése, valamint a jogi és természetes személyek hatékony felelősségre vonása – és szankcionálása – érdekében;

109. megismétli, hogy a visszaélést bejelentő személyek kulcsszerepet játszanak a csalások felderítésének, kivizsgálásának és büntetőeljárás alá vonásának előmozdításában; tudomásul veszi, hogy 2023 végéig 24 tagállam fogadott el nemzeti jogszabályokat a visszaélést bejelentő személyekről szóló irányelv átültetése érdekében, és az átültetést teljesnek nyilvánította; sajnálja azonban, hogy 2023 márciusában az elfogadott nemzeti intézkedések

elemzését követően a Bizottság köteles volt hat tagállamot az EUB elé utalni az irányelv átültetésének elmulasztása és az átültető intézkedések bejelentésének elmulasztása miatt, és pénzügyi szankciók kiszabására kérte a Bíróságot; aggodalmát fejezi ki a hat másik tagállammal szemben folyamatban lévő további kötelezettségszegési eljárások[1] miatt; felhívja a Bizottságot, hogy fokozza a nemzeti átültető intézkedések nyomon követését, és ennek megfelelően tegyen jelentést a Parlamentnek; hangsúlyozza, hogy magának a Parlamentnek is sürgősen gondoskodnia kell az irányelv megfelelő átültetéséről, ahogy azt az Európai Unió Bírósága a 2024. szeptember 11-i ítéletében is megerősítette, amelyben megállapította, hogy a Parlament jelenlegi kerete nem biztosít kiegyensúlyozott és hatékony védelmet a megtorlással szemben; kéri a Parlamentet, hogy a visszaélést bejelentő személyek védelme érdekében haladéktalanul fogadjon el szigorú szabályokat az irányelvvel összhangban;

110. megjegyzi, hogy az Európai Beruházási Bank vizsgálati osztálya (EBB IG/IN) 2023 végéig 10 esetben fordult az EPPO-hoz és 17 esetben az OLAF-hoz; tudatában van annak, hogy azok a szervezetek, amelyekről az EBB IG/IN megállapította, hogy tiltott gyakorlatokat folytatnak, kizárhatók a szerződések odaítéléséből vagy az EBB-vel való bármilyen kapcsolatból, azaz egy meghatározott ideig nem támogathatónak nyilváníthatók; megjegyzi, hogy 2023-ban ezek a kizárási eljárások öt gazdasági szereplő legalább hároméves időtartamra történő kizárását eredményezték, míg öt másik vállalat olyan vitarendezési megállapodásokat kötött, amelyek feltételekhez kötötték támogathatóságukat;

Az Unió pénzügyi érdekei védelmének külső dimenziója

111. üdvözli a Bizottság válaszát azon felhívására, hogy fokozza a Globális Európa, a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz keretében a nem uniós országok támogatására szánt pénzeszközök nyomon követését és ellenőrzését, többek között az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjével folytatott közös kommunikáció révén[2]; nagyra értékeli a Bizottság annak biztosítására irányuló folyamatos erőfeszítéseit, hogy a korrupcióellenes intézkedéseket beépítsék az EU külső fellépési eszközeibe; megismétli azt az ajánlását, hogy anélkül, hogy veszélyeztetnék a civil lakosság támogatását, függesszék fel a nem uniós országoknak – köztük a tagjelölt országoknak – nyújtott

---

1 A Bizottság 2024. július 3-i jelentése az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló, 2019. október 23-i (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtásáról és alkalmazásáról (COM(2024)0269).

2 A Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének 2023. május 3-i, a korrupció elleni küzdelemről szóló közös közleménye (JOIN(2023)0012).

költségvetési támogatást és vonják vissza a kötelezettségvállalásokat, amennyiben a hatóságok egyértelműen elmulasztják a széles körben elterjedt korrupció elleni valódi fellépést; hangsúlyozza, hogy az uniós értékek tiszteletben tartása és az azok előmozdítása iránti elkötelezettség az Unióhoz csatlakozni kívánó valamennyi partner tekintetében elengedhetetlen előfeltételt jelent; megismétli, hogy az Unióhoz való csatlakozás érdemeken alapuló folyamat, amelynek során minden egyes jelöltet a saját érdemei és a koppenhágai kritériumok teljesítése alapján értékelnek; úgy véli, hogy a felülvizsgált bővítési módszertan alkalmazásakor különös hangsúlyt kell helyezni az alapvető reformokra, méltányos és szigorú feltételrendszert kell alkalmazni, valamint visszaesés esetén biztosítani kell a visszafordíthatóságot; úgy véli, hogy megfelelő eszközöket kell alkalmazni annak biztosítása érdekében, hogy a tagjelölt országok az Unióhoz való csatlakozásuk előtt és után is ténylegesen és tartósan megfeleljenek a jogállamiságnak, a demokratikus elveknek és az alapvető jogoknak;

112. megjegyzi, hogy az Ukrajna elleni orosz agressziós háborúval összefüggésben Ukrajnának továbbra is jelentős támogatásra lesz szüksége a jelenlegi és a következő többéves pénzügyi keretben, és a tisztességes és fenntartható békemegállapodás perspektívájára tekintettel Ukrajnának támogatásra lesz szüksége a háború utáni újjáépítéshez, többek között a központi kormányzati szolgáltatásokhoz és reformokhoz;

113. úgy véli, hogy az Ukrajna-eszköz három pillérét ennek megfelelően át lehetne alakítani, és hogy az újjáépítésnek igazodnia kell az előcsatlakozási követelményekhez; kiemeli a G7-ek által létrehozott ukrajnai koordinációs mechanizmussal kialakított szoros koordináció és együttműködés fontosságát; felszólítja az Uniót és az összes tagállamot, hogy növeljék az Ukrajnának nyújtott támogatásukat, ugyanakkor vezessenek be megfelelő intézkedéseket – többek között alaposabb ellenőrzéseket – annak érdekében, hogy védjék az Unió pénzügyi érdekeit az uniós források felhasználásával kapcsolatos csalás, korrupció, összeférhetetlenség és szabálytalanságok megelőzése, felderítése és korrekciója révén, valamint biztosítsák, hogy az Ukrajnának és a szomszédos országoknak juttatott uniós forrásokat nyomon kövessék és ellenőrizzék, valamint hogy e források a leginkább rászorulók javát szolgálják;

114. hangsúlyozza, hogy az a példátlan mértékű pénzügyi támogatás, amelyet Ukrajna az elmúlt években az EU-tól kapott, és amelyet a jelenlegi háború teremtette rendkívül kedvezőtlen körülmények között használtak fel, megfelelő intézkedések elfogadását teszi szükségessé annak biztosítása érdekében, hogy ezeket a forrásokat a rendeltetésnek megfelelően használják fel, különösen ott, ahol az infrastruktúra és a rászorulók javát szolgálják;

115. nagyra értékeli az OLAF és az Európai Ügyészség által az Unió pénzügyi érdekeinek védelme terén végzett munkát, amely az igazgatási kapacitás és autonómia növelését célzó képzésekkel, az ukrajnai vizsgálatok lefolytatásával, valamint az ukrán Nemzeti Korrupcióellenes Hivatallal a korrupció kivizsgálása terén folytatott együttműködés megkönnyítése érdekében kötött munkamegállapodással valósult meg; felkéri az illetékes uniós hivatalokat, hogy továbbra is működjenek együtt az ukrán hatóságokkal és támogassák őket;

116. e tekintetben tudomásul veszi, hogy az Ukrajna az igazságszolgáltatás függetlenségével, az elszámoltathatósággal, valamint a korrupció és a pénzmosás elleni küzdelemmel kapcsolatos reformok előmozdítása terén eredményeket ért el a jelenleg is zajló orosz agressziós háború okozta nehéz körülmények ellenére; arra ösztönzi Ukrajnát, hogy folytassa a reformok útját, többek között az oligarchák politikára gyakorolt befolyása tekintetében is;

117. üdvözli az EU által Oroszországgal szemben eddig elfogadott megerősített szankciókat, amelyek magukban foglalják az orosz állampolgárok és szervezetek közbeszerzési eljárásokban való részvételének tilalmát az EU-ban, valamint az orosz állami tulajdonú vagy állami ellenőrzés alatt álló szervezetek uniós finanszírozásának korlátozását; elismeri azonban, hogy a jelenlegi intézkedések ellenére az Oroszországgal szembeni szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek továbbra is megtalálhatják a módját a szankciók megkerülésének, és ezért felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy tartsák fenn, erősítsék meg és bővítsék ki az Oroszországgal és Belarusszal szembeni szankciós politika hatályát és hatékonyságát;

118. elismeri, hogy a tagállamok és az érintett illetékes hatóságaik felelnek az uniós szankciók hatékony végrehajtásáért és érvényesítéséért, valamint a jogsértések azonosításáért és a megfelelő szankciók kiszabásáért; kiemeli a vámhatóságoknak és az általuk folytatott szoros együttműködésnek a szankciók egységes végrehajtásának megerősítésében betöltött fontos szerepét; üdvözli e tekintetben a balti-tengeri vámügyi kezdeményezést;

119. hangsúlyozza, hogy az EU nyújtja a legnagyobb külső támogatást a palesztin menekültek számára; hangsúlyozza, hogy az uniós költségvetésből továbbra is támogatni kell a közel-keleti régió békéjének és stabilitásának megteremtését, a terrorizmus, a gyűlölet, a fundamentalizmus és a dezinformáció elleni küzdelmet, az emberi jogok előmozdítását, valamint a büntetlenség elleni küzdelmet és a jogállamiság tiszteletben tartásának megerősítését; hangsúlyozza, hogy ennek megfelelően az uniós költségvetések semmilyen körülmények között nem támogathatnak olyan tevékenységeket, amelyek ellentétesek ezekkel a célokkal; megjegyzi, hogy a Hamász által 2023. október 7-én elkövetett

gyalázatos terrortámadásokat és az uniós forrásokkal terrorizmus céljából való visszaélésre vonatkozó állításokat követően a Bizottságnak a finanszírozással kapcsolatban végzett felülvizsgálata ugyan arra a következtetésre jutott, hogy eddig nem található arra utaló bizonyíték, hogy pénzeszközöket nem rendeltetésszerű célokra (többek között bebörtönzött terroristák támogatására) fordítottak volna, és arról számolt be, hogy a meglévő biztosítékok jól működnek, mégis, bizonyos szükségesnek ítélt kiegészítő intézkedéseket sürgetett; emlékeztet arra, hogy a Hamász által fogva tartott valamennyi túszt szabadon kell bocsátani; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az uniós források elosztása és kezelése hatékonyan történjen a kitűzött célok elérése érdekében, adott esetben akár az EPPO, az OLAF és a Számvevőszék ellenőrzése révén is; emlékeztet az uniós finanszírozású gázai és ciszjordániai projektek megsemmisítésének jelenlegi kérdésére, és ezzel összefüggésben nagyobb elszámoltathatóságot és komolyabb biztosítékokat szorgalmaz;

120. hangsúlyozza, hogy a költségvetési támogatás felfüggesztése a nem uniós országokban, beleértve a tagjelölt országokat is, megfelelő intézkedés abban az esetben, ha nem tesznek valódi lépéseket a széles körben elterjedt korrupció ellen; elvárja, hogy az előcsatlakozási tárgyalások során kapacitásépítéssel biztosítsanak nagyobb prioritást a korrupció elleni küzdelemnek, például szakosodott korrupcióellenes szerveken keresztül; kéri a Bizottságot, hogy azokban az esetekben is, amikor a finanszírozást felfüggesztik, lehetőség szerint alternatív csatornákon keresztül biztosítsa a polgári lakosságnak nyújtott támogatást ;

121. kiemeli, hogy a csalás elleni küzdelemben mennyire fontos a nemzetközi szervezetekkel való együttműködés; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyes nemzetközi szervezetek nem működnek együtt abban, hogy az Európai Számvevőszék számára teljes körű, korlátlan és időben történő hozzáférést biztosítsanak a feladatai ellátásához szükséges dokumentumokhoz; megjegyzi, hogy a Bizottság fokozta a nemzetközi szervezetekkel folytatott kommunikációt, és kéri a Bizottságot, hogy fokozza arra irányuló erőfeszítéseit, hogy hozzáférést biztosítson az összes kért dokumentumhoz;

°

° °

122. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.